

ภาคผนวก ก

- หนังสือราชการ
- รายชื่อผู้เกี่ยวข้อง

ที่ ทม. 0510/ 1466

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

1 มิถุนายน 2538

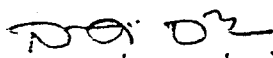
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ที่เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วยนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักการร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" ซึ่งได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างงานการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาแม่รังสกลสัมคม อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2538 ซึ่งจะดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม 2538 เพื่อให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอความอนุเคราะห์ว่าท่านนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม ดำเนินการเก็บข้อมูลตามความประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงศ์ จันทรโพธิ์ศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บันทึกศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 2557

ที่ ทบ 0510/ ๗๖ ๒๐๕

วันที่ ๑๐ มีนาคม 2538

เรื่อง โปรดลงนาม

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ด้วยนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้แผนการสอน วิชาภาษาไทยตามหลักการร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" ซึ่งในการศึกษา ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไป ใช้ เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งผู้มีรายนามและ ตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือ

1. นางวิไล นิลมงคล ตำแหน่งอาจารย์ โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. นางประธนาพร แจ่มเจริญทรัพย์ ตำแหน่งอาจารย์ โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ จังหวัดขอนแก่น
3. นางสาวสมหวัง นิลพันธ์ ตำแหน่งอาจารย์ โรงเรียนสาธิตมอหินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

รศ. สมปัด ัญญศรีรัตน

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น โทร. 2584
ที่ ทม 0510/ 100๒ วันที่ ๕๐ มีนาคม 2538
เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตประถม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วยนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักการร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" ซึ่งในการศึกษาค้นคว้า จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. นางวิไล พินิจมงคลพร อาจารย์โรงเรียนสาธิตประถม
คณะศึกษาศาสตร์
2. นางประธานพร แจ่มเจริญทรัพย์ อาจารย์โรงเรียนสาธิตประถม
คณะศึกษาศาสตร์

เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เป็นอย่างดีจึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

๓๐๐๒
(นายสมพงศ์ จันทร์โพธิ์ศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น โทร.2584

ที่ ทม 0510/10๐๙

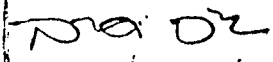
วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๘

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมอหินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วยนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการให้แผนการสอน วิชาภาษาไทยตามหลักการร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔" ซึ่งในการศึกษา ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไป ใช้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสาวสมหวัง นิลพันธ์ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมอหินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตแต่งตั้งบุคคล ดังกล่าว เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและ พิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของ นางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็น อย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายสมหมาย จันทรโพธิ์ศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 2557

ที่ ทบ. 0510/๐๖๖๖

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม 2538

เรื่อง โปรดลงนาม

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ด้วยนางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักการร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" ซึ่งได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างงานการศึกษารั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาแม่โจ้สกลสัมทบ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2538 ซึ่งจะดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม 2538 เพื่อให้การศึกษารั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอความอนุเคราะห์ทำให้นางสาวจันทร์ทิพย์ อุดม ดำเนินการเก็บข้อมูลตามความประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดลงนาม ในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

(รองศาสตราจารย์สมบัติ ตัญญาธิรัตน์)

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาพร แจ่มแจ่มวิทยานนท์
อาจารย์โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. อาจารย์วิไล นันทน์มงคลพร
อาจารย์โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. อาจารย์สมหวัง นิลพันธ์
อาจารย์โรงเรียนสาธิตมอติแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคผนวก ก

- จุดประสงค์การเรียนรู้ บทที่ 3 คนดีศรีรัตนโกสินทร์
- จุดประสงค์การเรียนรู้ บทที่ 4 บ้านหลังใหม่ของปู่เสฉวน
- การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดข้อสอบประจำบทที่ 3
- การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดข้อสอบประจำบทที่ 4
- แผนการสอบวิชาภาษาไทย ตามหลักการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ บทที่ 3 และ 4

จุดประสงค์การเรียนรู้

บทที่ 3 คนดีศรีรัตนโกสินทร์

จุดประสงค์การเรียนรู้และจำแนกทักษะภาษาในแต่ละจุดประสงค์

1. อ่านเขียนและใช้คำใหม่ได้ 3,4
2. อ่านในใจแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามในบทเรียนได้ 2,3
3. อ่านบทเรียนแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และสามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้ 2,3,4
4. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้องชัดเจน และสามารถแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง 3
5. อ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กนและแม่กดได้ 3,4
6. อ่านและเขียนคำที่มีสระ ะ และไม่มีสระ ะ แต่ออกเสียง ะ ได้ 3,4
7. อ่านและเขียนคำอักษรควบแท้และควบไม่แท้ได้ 3,4
8. อ่านและเขียนคำย่อได้ 3,4
9. อ่านและเขียนอักษรย่อได้ 3,4
10. บอกลักษณะและแต่งประโยคคำสั่งและประโยคแสดงความต้องการได้ 1,2
11. อ่านและเขียนและบอกความหมายของคำราชาศัพท์ได้ 1,2,3
12. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดที่ได้จากบทเรียนได้ 4
13. เขียนเจตหมายถึงญาติผู้ใหญ่ได้ 4
14. สามารถเลือกหนังสืออ่านได้ตามความเหมาะสม 1,3
15. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องในบทเรียนได้ 1,2,3,4
16. คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดได้ 4
17. เขียนตามคำบอกได้ 1,4
18. อ่านบทร้อยกรองได้ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้
บทที่ 4 บ้านหลังใหม่ของปู่แสน

จุดประสงค์การเรียนรู้และจำแนกทักษะภาษาในแต่ละจุดประสงค์

1. อ่านและเขียนคำใหม่เก่าคำใหม่มาแต่ประโยคได้ 3,
2. อ่านในใจแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามในบทเรียนได้ 2,3
3. อ่านบทเรียนแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และสามารถเล่าเรื่องและเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้ 2,3,4
4. อ่านออกเสียงบทเรียนได้ถูกต้องชัดเจน และสามารถแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง 3
5. อ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแบ่งกได้ 3,4
6. อ่านและเขียนคำควบกล้ำได้ 3,4
7. อ่านและเขียนคำ รร ได้ 3,4
8. อ่านและเขียนคำที่ใช้ บัน,บรร ได้ 3,4
9. บอกประโยคที่มีส่วนขยายได้ 1,2,3
10. อภิปรายข้อคิดจากเนื้อเรื่องในบทเรียนได้ 1,2
11. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของบทเรียนได้ 4
12. คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดได้ 4
13. เขียนตามคำบอกได้ 1,4
14. แสดงบทบาทสมมติได้ 1,2,3,4
15. อ่านบทร้อยกรองได้ 3

การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และการกำหนดข้อสลับประจำบทที่ 3

จุดประสงค์ฯ	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
1	2	1	1				3
2		1		1			2
3							2
4			1				1
5		2					2
6		1	1				2
7		2					2
8	1						1
9			1				1
10				1	1		2
11			2	1			3
12					1		1
13			1			1	2
14			1				1
15	1						1
16							
17	2						2
18	1				1		2
รวม	8	7	8	4	2	1	30

การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และการกำหนดข้อสลับประจำบทที่ 4

จปส.	ความรู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
1		1	1				2
2		1		2		1	4
3	2	1					3
4			1				1
5		2					2
6		2					2
7	1	1					2
8	1	2					3
9				1	1		2
10	1	1					2
11					1		1
12	1						1
13	2						2
14	2						2
15		1		1			2
รวม	10	12	2	3	2	1	30

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง คำใหม่

แผนการสอนที่ 1 (กิจกรรมพื้นฐาน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำ และความหมายของคำในภาษาไทย เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดคำใหม่ให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียนและบอกความหมายของคำใหม่ได้
16. เมื่อกำหนดคำหรือข้อความให้ นักเรียนสามารถคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน

1.1 คำใหม่ที่อ่านยากและเขียนยาก จำนวน 27 คำ ได้แก่ ศรีรัตนโกสินทร์ พระชนมายุ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร พระบรมมหาราชวัง มกราคม กิจการ วิศวกรรม เสด็จนิวัติ บริหาร เยอรมัน อารยประเทศ ปฐมบรมราชานุสรณ์ ไพรผืนย์ โทรเลข โทรศัพท์ คมนาคม พุทธศาสนิก กุญชร เสาธง รัชดาภิเษก มลายู อังกฤษ ฝรั่งเศส หฤทัย สมเด็จพระสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นต้น

1.2 คำที่มีความหมายยาก จำนวน 15 คำ ได้แก่ กตเวที กวีนิพนธ์ โทพนธ์ กระแสพระราชดำรัส กาสกร กุญชร จงรักภักดี ปลดปล่อย วางวาย ปีกแผ่น สรรเสริญ อุโมงค์ เจ้าจอมมารดา วิริยะอุตสาหะ และ สละ เป็นต้น

2. การคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยแต่ละกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนในอัตรา 1:2:1 ตามที่ครูได้จัดไว้แล้วให้นักเรียนในกลุ่มจับคู่กับเพื่อน โดยให้คนเก่งคู่กับอ่อน และปานกลางก็จับคู่กัน ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมี 2 คู่

2. ครูชี้แจงวิธีการเรียนและวิธีการประเมินผลแก่นักเรียน ดังนี้ คือ

- ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มหรือเพื่อนคู่ทีมได้ร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเรียนรู้ โดยปรึกษาหารือและอธิบายความรู้ให้กัน หากมีสมาชิกคนใดไม่เข้าใจเนื้อหาที่ได้เสนอไปแล้ว

- เมื่อจบเนื้อหาในแต่ละชั่วโมงแล้ว จะมีการทดสอบ โดยสมาชิกแต่ละคนจะทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ทุกคนจะต้องทำคะแนนให้ดีที่สุด เพราะคะแนนของทุกคนจะถูกนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

- ถ้าคะแนนของกลุ่มได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดตามลำดับ ดังนี้ คือ 95 คะแนนขึ้นไป ช่วง 90-94 คะแนน และช่วง 80-89 คะแนน ถือว่าได้รับความสำเร็จเป็นกลุ่มยอดเยี่ยม กลุ่มเก่ง และกลุ่มดีเด่น ของแต่ละชั่วโมงจะได้รับการยกย่อง และในชั่วโมงสุดท้ายของบทเรียนจะได้รับใบประกาศเกียรติคุณอีกด้วย

3. ร่วมกันตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เช่น

- อ่าน เขียนและบอกความหมายของคำใหม่ได้
- คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามที่กำหนดได้

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำตามครู 1 เที้ยว แล้วร่วมกันสนทนาถึงความหมายโดยสังเขป

2. แจกบัตรงานและแบบฝึกให้นักเรียนคนละ 1 ชุด พร้อมทั้งแนะนำและให้ทำกิจกรรมร่วมกับคู่ของตนตามบัตรงานที่ได้รับ (ฝึกก่อนนอกเวลาจนเข้าใจ)

3. กิจกรรมการออกเสียงคำศัพท์และการสะกดคำ

3.1 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำใหม่ในหนังสือเรียน หน้า 59 และแบบฝึกอ่านคำยาก หน้า 60-61 กับคู่ของตนโดยผลัดกันอ่านคนละ 1 เที้ยว ในขณะที่เพื่อนอ่าน ให้นักเรียนฟัง

และตรวจสอบไปด้วยว่ามีคำใดที่เพื่อนอ่านไม่ได้ หรืออ่านไม่ถูกต้อง ชัดเจน แล้วให้ขีดเส้นใต้คำเหล่านั้นไว้ที่บัตรกิจกรรม

3.2 ให้เพื่อนอ่านและสะกดคำที่ขีดเส้นใต้ไว้อีกครั้งจนถูกต้อง คล่องแคล่ว และชัดเจน

4. กิจกรรมความเข้าใจความหมายของคำศัพท์

4.1 ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกหลักการคัดตัวบรรจงครั้งบรรทัด พร้อมทั้งฝึกเขียนตามแบบที่กำหนดไว้ในแบบฝึกดอเก้ 1

4.2 จากนั้นร่วมกันทบทวนถึงวิธีการใช้พจนานุกรมที่ถูกต้อง แล้วบันทึกไว้บนกระดานดำ

4.3 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมายของคำที่กำหนดให้จากพจนานุกรม และแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ แล้วคัดตัวบรรจงครั้งบรรทัดลงในแบบฝึกของตน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบแบบฝึก

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปเกี่ยวกับหลักการคัดตัวบรรจงครั้งบรรทัด
2. ให้นักเรียนร่วมกันเรียบเรียงคำใหม่ซึ่งมีความหมายยาก โดยลำดับพยัญชนะตามพจนานุกรม ครูช่วยเขียนไว้บนกระดานดำ จากนั้นช่วยกันบอกความหมายโดยสังเขป
3. แต่ละกลุ่มจดบันทึกคำใหม่บนกระดานลงในสมุดเพื่อจัดทำพจนานุกรมประจำบท โดยให้ช่วยกันทำนอกเวลา

ขั้นวัดผล

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ให้เขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำต่อไปนี้

ที่สุด

ตอนที่ 2 นำคำที่กำหนดให้มาแต่งประโยคให้สมบูรณ์โดยคัดตัวบรรจงครั้งบรรทัด

2. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ตัวแทนกลุ่มรวบรวมส่ง เพื่อตรวจสอบต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและคะแนนรวมของกลุ่ม ถือคะแนนรวมของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และบันทึกผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1 ชั้นป.4

2. เอกสารประกอบการสอน

- บัตรงาน
- บัตรกิจกรรม
- แบบฝึก
- แบบฝึกหัด

3. พจนานุกรม

4. บัตรคำ จำนวน 70 คำ ได้แก่ กตเวที กวินพันธ์ กาสกร กุญชร กระแส กำไร ควบคุม จัดการ ไทรคัพท นรชาติ ผลผลิต พฤษภ มอภมมาย มลาย ยางพารา โลกา ลุล่วง วางวาย เศรษฐกิจ สรรเสริญ สร้างสรรค์ สื่อสาร หนี้สิน อนุชน ออมสิน อินทรีย์ อุโมงค์ กิจการ จงรักภักดี เจ้ากรม เจ้านาย ประสูติ ประดับ ประดิษฐาน ทัดเทียม ทวีป จับไว บริหาร ปลดปล่อย ปีกแผ่น ลัญจระ วิศวกรรม อาคาร ศัตรู ผลเอก โปรดเกล้า รากฐาน รูปหล่อ ระบบ ริเริ่ม วิริยะอุตสาหะ อารยประเทศ กระจายเสียง เสน่ง อเนก เอเชีย พระราชดำริ รัตนโกสินทร์ โทหนดต์ เสด็จนิวัติ เทือกเขา โทรเลข ข้าราชการ บุคคล โรงแรม สถิตย์ หัวเมือง ชุนตาน และไปรษณีย์

บัตรงาน

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียง "คำใหม่และแบบฝึกอ่านคำยาก" ในหนังสือเรียน หน้า 60-61 โดยผลัดกันอ่านกับคู่ของตนคนละ 1 เที้ยว
2. ในขณะที่เพื่อนอ่าน ให้นักเรียนคอยตรวจสอบว่ามีคำใดบ้างที่เพื่อนอ่านผิด อ่านไม่ได้ หรืออ่านไม่ถูกต้องชัดเจนแล้วจดบันทึกไว้ในบัตรกิจกรรม
3. เมื่ออ่านครบคนละรอบแล้วนำคำที่เราจดบันทึกไว้ให้เพื่อนดูและแนะนำคำอ่านที่ถูกต้อง (ถ้าไม่แน่ใจให้ถามครู)
4. ให้เพื่อนอ่านหรือสะกดคำนั้น ๆ อีกครั้งจนถูกต้อง คล่องแคล่วและชัดเจน
5. ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มตามเดิม และร่วมกันอภิปรายถึงหลักการคัดตัวบรรจงครั้ง บรรทัดและวิธีการใช้พจนานุกรมที่ถูกต้อง จากนั้นให้ช่วยกันทำแบบฝึกกับเพื่อนในกลุ่มและบันทึกลงในแบบฝึกของตน
6. เมื่อทำแบบฝึกเรียบร้อยแล้ว นำบัตรเฉลยจากครูมาตรวจสอบและแก้ไขกับเพื่อน ๆ ภายในกลุ่มของตน
7. เมื่อทำกิจกรรมครบแล้ว ให้คู่ของตนตรวจสอบกิจกรรมและเซ็นชื่อกำกับไว้ด้วย

แบบฝึก

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนคัดคำและข้อความต่อไปนี้ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ให้ถูกต้อง สวยงาม และรวดเร็ว

การยบประเทศ
แม่น้ำเจ้าพระยา
คีรีรัตน์โกสินทร์
กระแสน้ำพระราชดำรัส
พระบิดาแห่งการรถไฟ

ตอนที่ 2 จงหาความหมายของคำต่อไปนี้

ตัวอย่าง กาสร หมายถึง ควายนหรือกระบือ

1. สือสาร _____
2. กวินพันธ์ _____
3. มลาย _____
4. วิริยะอุคสาทะ _____
5. นวัตกรรม _____

ตอนที่ 3 อ่านคำต่อไปนี้แล้วเลือกมาแต่งประโยคให้สัมพันธ์กับภาพ

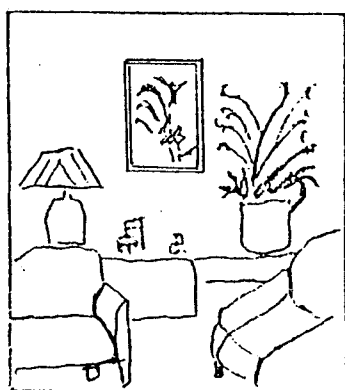
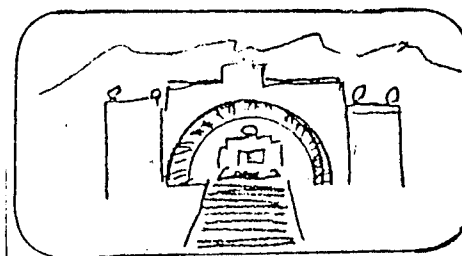
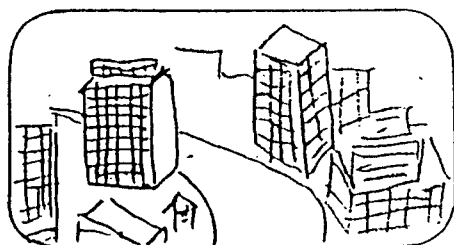
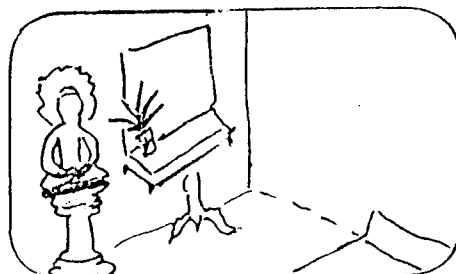
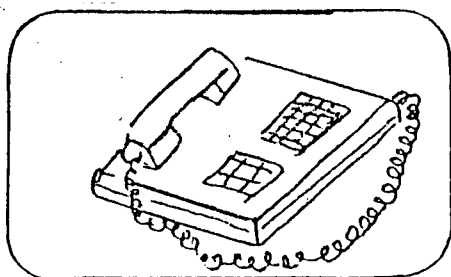
กรุงเทพมหานคร

รูปหล่อ

ประดับ

โทรศัพท์

ลอด

ส่วนของเพื่อนคู่ทีม

นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมได้

---- ครบ

---- ไม่ครบ

----- ลายมือชื่อ

(เพื่อนคู่ทีม/ผู้ตรวจสภาพ)

แบบฝึกหัด

ตอนที่ 1 จงเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

1. พจนานุกรม อ่านว่าอย่างไร

- ก. พริ - สบ - กา - สอน
- ข. พริต - สบ - กา - สอน
- ค. พริต - สบ - พะ - กา - สอน
- ง. พริต - สะ - กา - สอน

2. "วิต-สะ-วะ-กำ" เขียนได้

- ก. วิสักรรม
- ข. วิศักรรม
- ค. วิษักรรม
- ง. ถูกทุกข้อ

3. คำใดมีความหมายว่า "เกิด"

- ก. นิวัติ
- ข. สละ
- ค. ศัตรู
- ง. ประสูติ

4. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. มลายู | กำหนดให้
- ข. สัญจร | ผ่านไปมา
- ค. นิวัติ | กลับ
- ง. วิริยะ | ความเพียร

5. คำว่า "กฤษ" หมายความว่าอย่างไร

- ก. ช้าง
- ข. ม้า
- ค. วัว
- ง. ควาย

ตอนที่ 2 จงนำคำต่อไปนี้ไปแต่งประโยคให้สมบูรณ์ โดยเขียนด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
(15 คะแนน)

1. สรรเสริญ

2. สร้างสรรค์

3. ลอก

4. สัญจร

5. ประดับ

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง เนื้อเรื่องในบทเรียน

แผนการสอนที่ 2 (กิจกรรมพื้นฐาน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นกระบวนการและเป็นเครื่องมืออันสำคัญสำหรับการแสวงหาและเรียนรู้
วิชาการต่าง ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถ

2.1 ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

2.2 สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้

2.3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้

4. จากเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน และแบ่ง
วรรคตอนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นป.4 ชุดพื้นฐานภาษาบทที่ 3 เรื่อง "คนดีศรี
รัตนโกสินทร์" จากหน้า 50-58 ซึ่งมีเรื่องโดยสรุป ดังนี้

เรื่องคนดีศรีรัตนโกสินทร์ เป็นสารคดีชีวิตประวัติของพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ
กำแพงเพชรอัครโยธิน ในด้านการศึกษาและผลงาน พระองค์ทรงสำเร็จการศึกษาขั้นต้นจาก
โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ และเสด็จไปศึกษาวิชาทหารช่างและวิศวกรรมที่ประเทศอังกฤษ
และฝรั่งเศส หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว พระองค์ทรงปฏิบัติการกิจ และพัฒนากิจการต่าง ๆ
จนเจริญก้าวหน้า ได้แก่ งานด้านการคมนาคม การสื่อสาร การไฟฟ้า การพาณิชย์ การเกษตร
การธนาคาร และอื่น ๆ เช่น การประปา เป็นต้น

พระองค์ทรงบำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองไว้มากมาย และสิ่งที่น่าสนใจ
ประโยชน์สูงสุด ก็คือ งานด้านการรถไฟ ซึ่งทำให้พระองค์ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็น "พระบิดา
แห่งการรถไฟ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่กับเพื่อนตามที่ครูกำหนด โดยในแต่ละกลุ่มจะมี 2 คู่
2. ชี้แจงวิธีการเรียนและวิธีการประเมินผลแก่นักเรียน
3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพและชื่อเรื่องในหนังสือเรียน เพื่อสร้างประสบการณ์พื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียน และร่วมกันตั้งจุดประสงค์การอ่าน เช่น
 - 3.1 เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถ
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
 - สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้
 - เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
 - 3.2 จากเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน และแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง
4. นักเรียนทบทวนคำใหม่โดยอ่านอีกครั้งตามบัตรคำ

ขั้นสอน

1. แจกเอกสารประกอบการสอนส่วนแรกซึ่งประกอบด้วย บัตรงาน บัตรกิจกรรม แบบฝึก ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด พร้อมทั้งแนะนำและให้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนคู่ทีมตามบัตรงานที่ได้รับ (ฝึกนอกเวลาจนจนเข้าใจ)
2. กิจกรรมการอ่านกับเพื่อนคู่ทีม
 - 2.1 นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการอ่านในใจ และการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง ครูเขียนไว้บนกระดาน พร้อมทั้งกำชับให้นักเรียนปฏิบัติตามวิธีดังกล่าว
 - 2.2 นักเรียนอ่านในใจ ในหนังสือเรียน บทที่ 3 เรื่อง คนดีศรีรัตนโกสินทร์ ในหน้า 50 - 58
 - 2.3 เมื่อคู่ทีมได้อ่านในใจเสร็จแล้ว ก็ให้ผลัดเปลี่ยนกันอ่านออกเสียงในเนื้อหาเดิมตามวิธีการอ่านที่ถูกต้อง โดยให้อ่านเป็นย่อหน้าต่อย่อหน้า คนที่ฟังจะต้องแก้ไขเมื่อเพื่อนอ่านผิดครูจะเดินไปมาเพื่อคอยตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

3. กิจกรรมการฝึกหลักภาษาในเรื่องที่อ่าน ฯ

คู่มือที่ผ่านกิจกรรมการอ่าน ฯ แล้ว ให้ช่วยกันทำกิจกรรมในเอกสารประกอบการสอน ดังนี้ คือ

3.1 ให้นักเรียนช่วยกันฝึกอ่านออกเสียงในแบบฝึกให้ถูกต้อง ชัดเจน และเขียนเครื่องหมายแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง

3.2 ช่วยกันตั้งคำถามจากคำตอบที่กำหนดให้ ในกิจกรรมที่ 2 แล้วบันทึกคำถามลงในช่องว่างในแบบฝึกของตน

3.3 ช่วยกันตอบคำถามในกิจกรรมที่ 3 แล้วบันทึกคำตอบลงในช่องว่างของแต่ละข้อในแบบฝึกของตน

3.4 ช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง และสรุปข้อคิดจากเนื้อหาในบทเรียน

3.5 เมื่อคู่มือได้ทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้เพื่อนคู่มือของตนเห็นชื่อกลุ่มเพื่อแสดงว่าได้ทำกิจกรรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

4. หลังจากทำกิจกรรมเป็นคู่มือเสร็จแล้ว ให้คู่มือที่เป็นกลุ่มเดียวกันเข้ากลุ่มให้เรียบร้อย จากนั้นครูแจก "บัตรเฉลย" ให้กลุ่มละ 1 ชุด

5. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายตรวจสอบ การทำแบบฝึกของตนและเพื่อนในกลุ่ม ครูคอยสังเกตและช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

1. จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาและเล่าเรื่องสรุปเหตุการณ์ในบทเรียน

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเล่นเกม "ไฮโย" ดังนี้ คือ

2.1 แจก "บัตรคำถาม" ให้กลุ่มละ 1 แผ่นซึ่งเป็นตารางสี่เหลี่ยม มีทั้งหมด 9 ช่อง ในแต่ละช่องจะมีข้อความซึ่งจะเป็นประโยคคำถามหรือคำตอบช่องละ 1 ข้อ และในแต่ละบัตร จะวางข้อความไว้ในช่องไม่เหมือนกัน

2.2 ให้แต่ละกลุ่มเขียนชื่อกลุ่มไว้บนหัวบัตรคำถาม แล้วนำไปติดไว้บนกระดาน

2.3 ครูอธิบายกติกาการเล่น เช่น

- สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้อง ได้ร่วมกิจกรรม โดยให้เวียนกันเล่นคนละ

1 ครั้ง จนครบทุกคนแล้วก็เริ่มต้นใหม่

- การเล่นเกมจะต้องกาภาษาทับช่องที่มีคำถามหรือคำตอบของข้อความปัญหาใน "บัตรรูปหัวใจ" ที่ครูเตรียมไว้ในข้อนี้ ๆ

- กลุ่มใดที่สามารถกาภาษาเรียงกันตามแนวตั้งหรือแนวนอนหรือแนวเส้นทะแยงมุมก่อนให้ร้อง "ไชโย" เมื่อครูตรวจสอบแล้วถูกต้องดี ถือว่ากลุ่มนั้นชนะ

4. เมื่อทุกกลุ่มเข้าใจกติกาดีแล้ว ครูให้สัญญาณเริ่มเล่น แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาประจำตำแหน่งบัตรคำตอบของตน

5. ครูหยิบ "บัตรรูปหัวใจ" แล้วอ่านข้อความหรือปัญหาในบัตรนั้นให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มกาภาษาทับช่องที่เป็นคำถามหรือคำตอบ (ถ้ามี) เปลี่ยนผู้เล่นไปเรื่อย ๆ จนได้ผู้ชนะ

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ เมื่อหมดเวลาให้รวบรวมส่งครู เพื่อตรวจสอบต่อไป (ถ้าเวลาไม่พอให้ทำนอกเวลาเรียน โดยให้ครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด)

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและคะแนนรวมของกลุ่ม ถือคะแนนรวมของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และบันทึกผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แบบเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้น ป.4
3. เอกสารประกอบการสอน ซึ่งประกอบด้วย
 - บัตรงาน
 - บัตรกิจกรรม
 - แบบฝึก
 - บัตรเฉลย
4. เกมไชโย

บัตรงาน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเป็นขั้นตอนตามบัตรกิจกรรมกับคู่ของตน
2. เมื่ออ่านครบขั้นตอนแล้ว ให้ช่วยกันทำกิจกรรมในแบบฝึก ดังนี้
 - 2.1 ฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน และเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้องในกิจกรรมที่ 1
 - 2.2 ช่วยกันตั้งคำถามจากคำตอบที่กำหนดให้ในกิจกรรมที่ 2 แล้วบันทึกคำถามลงในช่องว่างในแบบฝึกของตน
 - 2.3 ช่วยกันตอบคำถามในกิจกรรมที่ 3 แล้วเขียนคำตอบลงในช่องว่างของแต่ละข้อในแบบฝึกของตน
 - 2.4 ช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง และสรุปข้อคิดจากบทเรียน
3. เมื่อทำแบบฝึกเสร็จแล้วให้คู่ของตนเซ็นชื่อกำกับไว้ในแบบฝึกด้วย
4. ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มของตนให้เรียบร้อย
5. ให้นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มช่วยกันตรวจแก้ไขแบบฝึกของตน และของเพื่อนจากบัตรเฉลยที่ครูแจกให้

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านต่อไปนี้ ตามลำดับ

1. อ่านในใจเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นป. 4 บทที่ 3 เรื่อง คนดีศรีรัตนโกสินทร์ หน้า 50-58 ภายในเวลา 10 นาที
2. อ่านออกเสียงในเนื้อหาเดิมตามวิธีการอ่านที่ถูกต้อง โดยต้องเปลี่ยนกันอ่านกับคู่ของตนเป็นย่อหน้าต่อย่อหน้า ดังนี้
 - คนที่ 1 อ่านจาก "มีคำกล่าวว่ จนถึง มาจนถึงทุกวันนี้" ในหน้า 50
 - คนที่ 2 อ่านจาก "ปัจจุบันกรุงรัตนโกสินทร์ จนถึง ให้เจริญก้าวหน้าเอียงอารยประเทศ" ในหน้า 50
 - คนที่ 1 อ่านจาก "พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ ... จนถึง... จึงได้เสด็จนิวัติพระนคร เมื่อ พ.ศ. 2447" ในหน้า 51
 - คนที่ 2 อ่านจาก "เมื่อพระองค์เสด็จกลับจากการศึกษา จนถึง จนการทหารช่วงเป็นปีกแฉ่นมั่นคง" ในหน้า 51
 - คนที่ 1 อ่านจาก "พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ... จนถึง ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิศวกรรมรถไฟ" ในหน้า 52
 - คนที่ 2 อ่านจาก "ต่อมาในสมัย ... จนถึง ... เป็นเจ้ากรมรถไฟหลวง" ในหน้า 52-53
 - คนที่ 1 อ่านจาก "และทรงควบคุมดูแล จนถึง ... เป็นประเทศแรกในทวีปเอเชีย" ในหน้า 53
 - คนที่ 2 อ่านจาก "ทรงริเริ่มจัดสร้างโรงแรมรถไฟ ... จนถึง ... ในบริเวณสถานีรถไฟกรุงเทพฯ" ในหน้า 53-55

- คนที่ 1 อ่านจาก "เมื่อพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดี ... จนถึง ...
เป็นสมบัติสืบทอดไปชั่วลูกชั่วหลาน" ในหน้า 55
- คนที่ 2 อ่านจาก "พระเจ้าบรมวงศ์เธอ จนถึง ในคราวเปิด
สถานวิทยุ" ในหน้า 55-56
- คนที่ 1 อ่านจาก "ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว.... จนถึง
มีกำไรได้ภายในเวลาหนึ่งปี" ในหน้า 56-57
- คนที่ 2 อ่านจาก "พระเจ้าบรมวงศ์เธอ ... จนถึง... จนเกิดความเจริญ
ก้าวหน้า" ในหน้า 57
- คนที่ 1 อ่านจาก "นอกจากงานดังกล่าวแล้ว... จนถึง...และงานทะเบียน
รถยนต์" ในหน้า 57
- คนที่ 2 อ่านจาก "พระเจ้าบรมวงศ์เธอ ...จนถึง... และพระบาทสมเด็จพระ
ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว" ในหน้า 57-58
- คนที่ 1 อ่านจาก "พระเจ้าบรมวงศ์เธอ จนถึง สิ้นสุดแต่ชีวิต
ประดับไว้ในโลกา" ในหน้า 58

3. ในขณะที่เพื่อนอ่านให้ฟังไปด้วย ถ้าเพื่อนอ่านผิดจะต้องคอยแนะนำคำอ่าน
ที่ถูกต้อง

แบบฝึก

กิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้องชัดเจน และเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ/ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน / ทรงรู้จักใช้คนในการปฏิบัติงาน / ทรงได้รับมอบหมายให้ดูแลกิจการด้านออมสิน / โปรดให้ส่งข้าราชการไปฝึกอบรมที่ประเทศออสเตรเลีย / และดูงานที่ประเทศฟิลิปปินส์ / เมื่อข้าราชการกลับมา / ก็ได้พัฒนางานออมสินให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

พระองค์ทรงปฏิบัติหน้าที่ด้วยพระวิริยะอุตสาหะด้วยพระทัยซื่อสัตย์สุจริตทรงเมตตาต่อผู้ร่วมงานทุกระดับจึงมีแต่ผู้จงรักภักดีต่อพระองค์ทรงพระปรีชาสามารถในการตัดสินใจตัดสินพระทัยฉับไว ทรงใช้ระบบจัดการอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้ทำงานกับพระองค์พร้อมที่จะสละแรงกายแรงใจ และสติปัญญาในการทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านใบบทเรียน มาสร้างเป็นคำถาม โดยให้มีคำตอบตามที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง

คำตอบ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

คำถาม คนดีศรีรัตนโกสินทร์ในบทเรียนนี้เป็นใคร

1. คำตอบ : รัชกาลที่ 5 และเจ้าจอมมารดาوات

คำถาม : _____

2. คำตอบ : วิชาทหารช่างและวิศวกรรม

คำถาม : _____

3. คำตอบ : สงครามโลกครั้งที่ 1

คำถาม : _____

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

ตัวอย่าง

0. พระบิดาแห่งการรถไฟ คือใคร

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

1. เพราะเหตุใด พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินจึง
ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระบิดาแห่งการรถไฟ

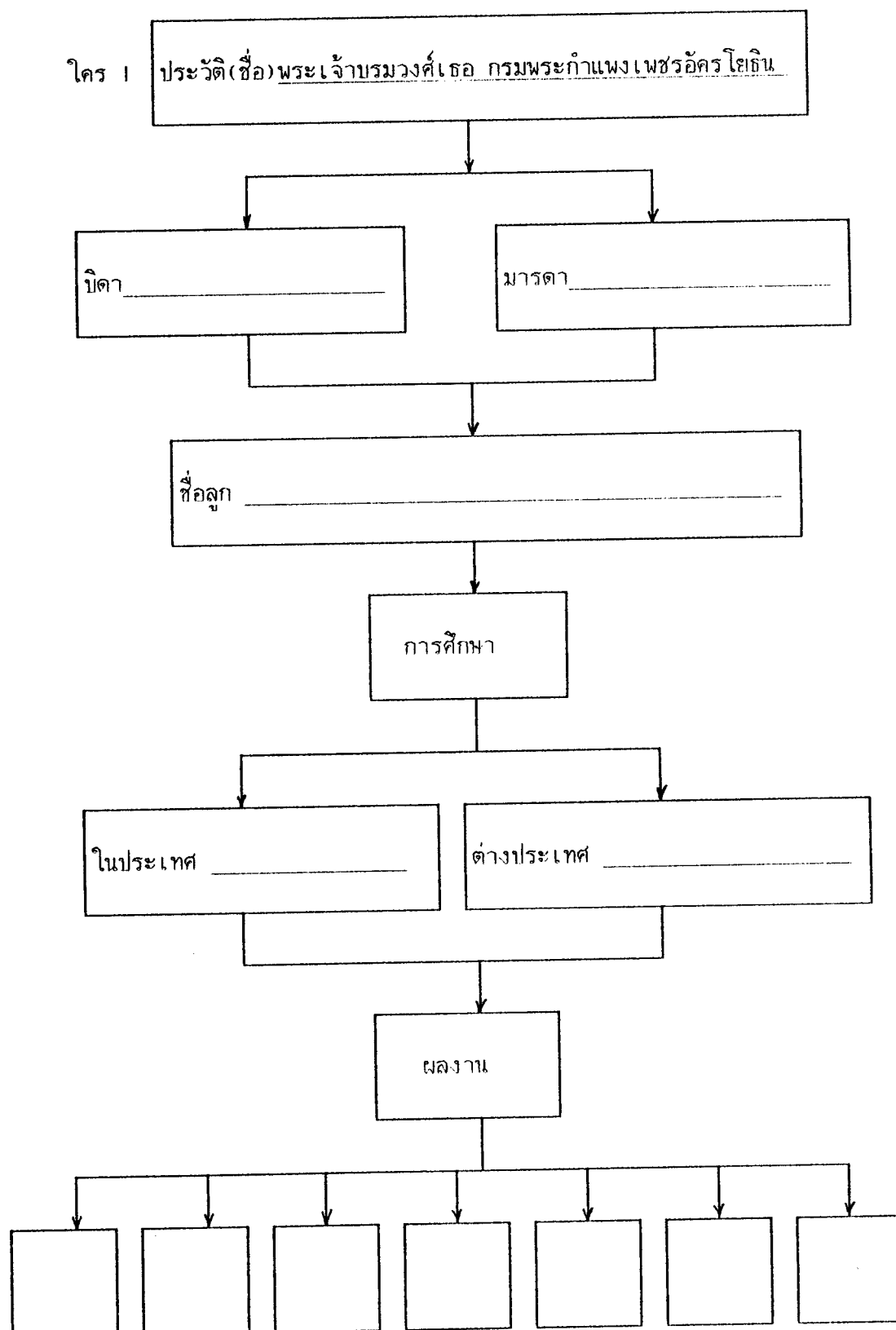
2. กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี หมายความว่าอย่างไร

3. สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดขึ้นในสมัยใด

กิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่องข้างล่างนี้

สรุป ।

ข้อคิด ।

บัตรเฉลย

กิจกรรมที่ 1

พระองค์ทรงปฏิบัติหน้าที่/ด้วยพระวิริยะอุตสาหะ/ด้วยพระทัยที่อัสถุสจจริต/ทรงเมตตาต่อผู้ร่วมงานทุกระดับ / จึงมีแต่ผู้จงรักภักดีต่อพระองค์/ ทรงพระปรีชาสามารถในการตัดสินพระทัยฉับไว / ทรงใช้ระบบจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ / ทำให้ผู้ทำงานกับพระองค์/พร้อมที่จะสละร่างกาย แรงใจ และสติปัญญา / ในการทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง

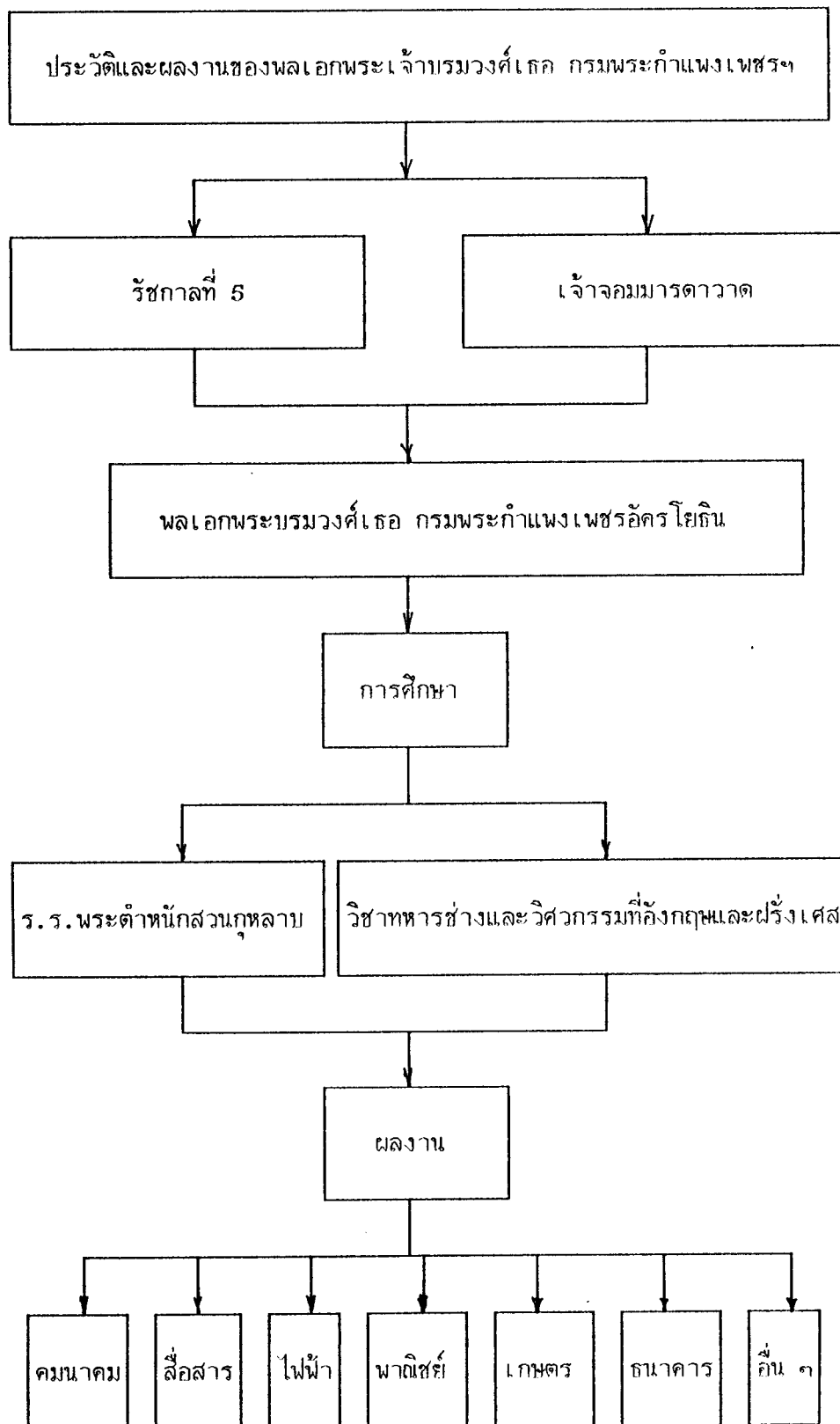
กิจกรรมที่ 2

1. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินเป็นพระราชโอรสของใคร
2. พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากรเสด็จไปต่างประเทศเพื่อทรงศึกษาวิชาใด
3. เพราะเหตุใด นายช่างชาวเยอรมันจึงต้องเดินทางกลับประเทศ

กิจกรรมที่ 3

1. เพราะพระองค์ทรงพัฒนากิจการรถไฟให้รุ่งเรืองทัดเทียมอารยประเทศ
2. เมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีคนดีที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติไม่ขาดระยะ
3. รัชกาลที่ 6

กิจกรรมที่ 4

สรุป 1 ผลการทำงานอย่างมีคุณภาพ ได้แก่ การมีความรับผิดชอบ
 ความวิริยะอุตสาหะ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตา กรุณาต่อผู้ร่วมงาน
 พระปรีชาสามารถในการตัดสินใจ และทรงมีระบบการจัดการที่มี
 ภาพ ทำให้พระองค์ได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยจากพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวถึง 3 รัชกาล คือ รัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7
 นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงทำให้ประเทศไทยพัฒนาเจริญก้าวหน้าอย่าง
 รวดเร็วในหลายด้าน

ข้อคิด 1

1. การทำงานจะทำให้เกิดความสำเร็จจะต้องอาศัยความมี
 ความสามารถ ประสิทธิภาพ ความอดทน ต้องทุ่มเทการทำงานทั้งกายและใจ
 และที่สำคัญที่สุด คือ มีโอกาสทำงานนั้น ๆ

2. ประเทศไทยไม่เคยล้มเหลว

เกมไฮโย

อุปกรณ์

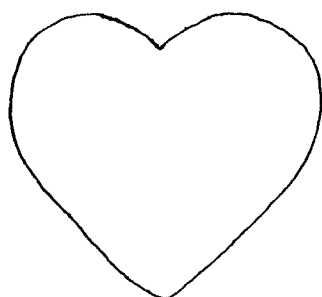
1. ซองบัตรรูปหัวใจ 1 ชุด จำนวน 10 ดวง
2. บัตรคำตอบ จำนวน 7 แผ่น
3. ปากกาเมจิก 1 ก้อน

1. ซองบัตรรูปหัวใจ ประกอบด้วย บัตรรูปหัวใจ จำนวน 10 ดวง ซึ่งในแต่ละดวงจะเขียนคำถามหรือคำตอบไว้ด้านหลังดวงละ 1 ข้อ ดังนี้คือ

1. รัชกาลที่ 6
2. สะพานพระรามหก
3. สะพานกษัตริย์ศึก
4. รัชกาลที่ 5
5. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
6. รัชกาลที่ 5 ทรงส่งพระเจ้าลูกเธอจุฬารัตนไชยากรไปศึกษาที่ประเทศใด
7. วิศวกรชาติใดที่มาทำการขุดเจาะอุโมงค์ขุนตานให้แก่ประเทศไทย
8. หลังจากที่ทรงศึกษาสำเร็จแล้ว พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตร ไชยากรทรงเข้าทำงานใดเป็นอันดับแรก
9. ในสมัยก่อนเราใช้หัตถจักรชนิดใดจุดลากขบวนรถไฟ
10. ประเทศไทยนำหัตถจักรชนิดใดมาใช้เป็นประเทศแรกในทวีปเอเชีย

เช่น

ด้านหน้า

ด้านหลัง

2. บัตรคำตอบ

บัตรคำตอบมีลักษณะเป็นตารางสี่เหลี่ยม มีทั้งหมด 9 ช่อง ในแต่ละช่องจะมีคำถาม หรือ คำตอบซึ่งตรงกับบัตรรูปภาพหัวใจช่องละ 1 ชั้ว และในแต่ละช่องของแต่ละบัตรจะไม่เหมือนกัน เช่น

กลุ่ม..... ผล.....		
ห้วงจักรไอน้ำ	พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัคร- โยธินทรงเข้ารับราชการ เป็นเจ้ากรมรถไฟครั้งแรก ในสมัยใด	ประเทศไทยเริ่มใช้ รถไฟมาตั้งแต่สมัยใด
อังกฤษ	เยอรมัน	ทหารช่าง
สะพานลอยแห่งแรก ในประเทศไทยคือ...	ห้วงจักรดีเซล	คนดีศรีรัตนโกสินทร์ ในบทเรียนนี้คือใคร

ข้อความในบัตรรูปหัวใจและบัตรคำตอลา มีรายละเอียดดังนี้ คือ

บัตรรูปหัวใจ	บัตรคำตอลา
1. รัชกาลที่ 6	1. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเข้ารับราชการเป็นเจ้ากรมรถไฟครั้งแรก ในสมัยใด
2. รัชกาลที่ 5 ทรงส่งพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตร ไชยกร ไปศึกษาที่ประเทศใด	2. อังกฤษ
3. วิศวกรชาติใดที่มาทำการขุดเจาะอุโมงค์ขุนตานให้ประเทศไทย	3. เยอรมัน
4. สะพานพระรามหก	4. สะพานแห่งแรกที่สร้างให้รถไฟแล่นข้ามแม่น้ำเจ้าพระยามีชื่อว่าอะไร
5. หลังจากที่ทรงศึกษาสำเร็จแล้ว พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตร ไชยกรทรงเข้าทำงานที่ใดเป็นอันดับแรก	5. ทหารช่าง
6. สะพานกษัตริย์ศึก	6. สะพานลอยแห่งแรกในประเทศไทย คือ ...
7. ในสมัยก่อนเราใช้หัวรถจักรชนิดใด	7. หัวรถจักรไอน้ำ
จุดลากขบวนรถไฟ	
8. ประเทศไทยนำหัวรถจักรชนิดใดมาใช้เป็นประเทศแรกในทวีปเอเชีย	8. หัวรถจักรดีเซล
9. รัชกาลที่ 5	9. ประเทศไทยเริ่มใช้รถไฟมาตั้งแต่สมัยใด
10. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน	10. คนดีศรีวัดนโกสินทร์ในบทเรียนนี้ เป็นใคร

แบบฝึกหัด

ตอนที่ 1 ให้เขียนข้อความเหล่านี้ใหม่และวันวรรตอนให้ถูกต้อง

เคล็ดลับในการทำงานของท่านั้นท่านถือคติว่าการทำงานต้องทำด้วยความจริงใจอย่าหลอกตัวเองและอย่าหลอกคนอื่นคติประจำใจของท่าน คือจงอย่าเกลียดคนจะทำให้ชีวิตมีความสุข

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาสร้างเป็นคำถาม โดยให้มีคำตอบตามที่กำหนดไว้

- คำตอบ การคมนาคม การสื่อสาร การไฟฟ้า การพาณิชย์ การเกษตร
การธนาคาร และอื่น ๆ

คำถาม

- คำตอบ พระบิดาแห่งการรถไฟ

คำถาม

- คำตอบ เพื่อให้รถไฟแล่นข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาได้

คำถาม

- คำตอบ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ

คำถาม

- คำตอบ รัชกาลที่ 5

คำถาม

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียน ต่อดำเนินต่อไป

1. ข้อใดมีความหมายสอดคล้องกับ กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี
 - ก. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้
 - ข. คนดีเปรียบเสมือนเนสร์ที่ทุกคนรู้คุณค่า
 - ค. ชาวบ้านชาวเมืองในกรุงศรีอยุธยาเห็นคนดีต่างชื่นชม
 - ง. เมื่อถึงคราวคับขันผู้มีความสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้เสมอ
2. รัชกาลที่ 5 ทรงจำแนกชายชาวเยอรมัน มาสร้างทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่าง กรุงเทพฯ หัวเมืองต่าง ๆ แต่ไม่สำเร็จ เพราะเหตุใด
 - ก. เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1
 - ข. เงินทุนในการก่อสร้าง ไม่พอ
 - ค. นายช่างหมดความสามารถ
 - ง. เกิดสงครามกลางเมืองในไทย
3. ถ้าขุนตานเป็นอุโมงค์เจาะทะลุผ่านเทือกเขาระหว่างจังหวัดใด
 - ก. ลำพูน กับ ลำปาง
 - ข. ลำพูน กับ เชียงใหม่
 - ค. ลำปาง กับ เชียงใหม่
 - ง. เชียงใหม่ กับ เชียงราย
4. สะพานใดไม่ใช่ผลงานสถาปนาราชเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
 - ก. สะพานกษัตริย์ศึก
 - ข. สะพานพระรามหก
 - ค. สะพานพระรามเก้า
 - ง. สะพานพระพุทธยอดฟ้า
5. ผลงานทั้งหลายที่เกิดจากการสร้างและพัฒนาของบรรพบุรุษ นับว่าบรรพบุรุษมีคุณูปการต่อลูกหลานในด้านใดมาก

ก. รัฐศาสตร์	ข. วิทยาศาสตร์
ค. สังคมศาสตร์	ง. วิชาบรรพชีวิน

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไป แล้วเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง
ที่กำหนดให้

พระยาพิชัยดาบหัก

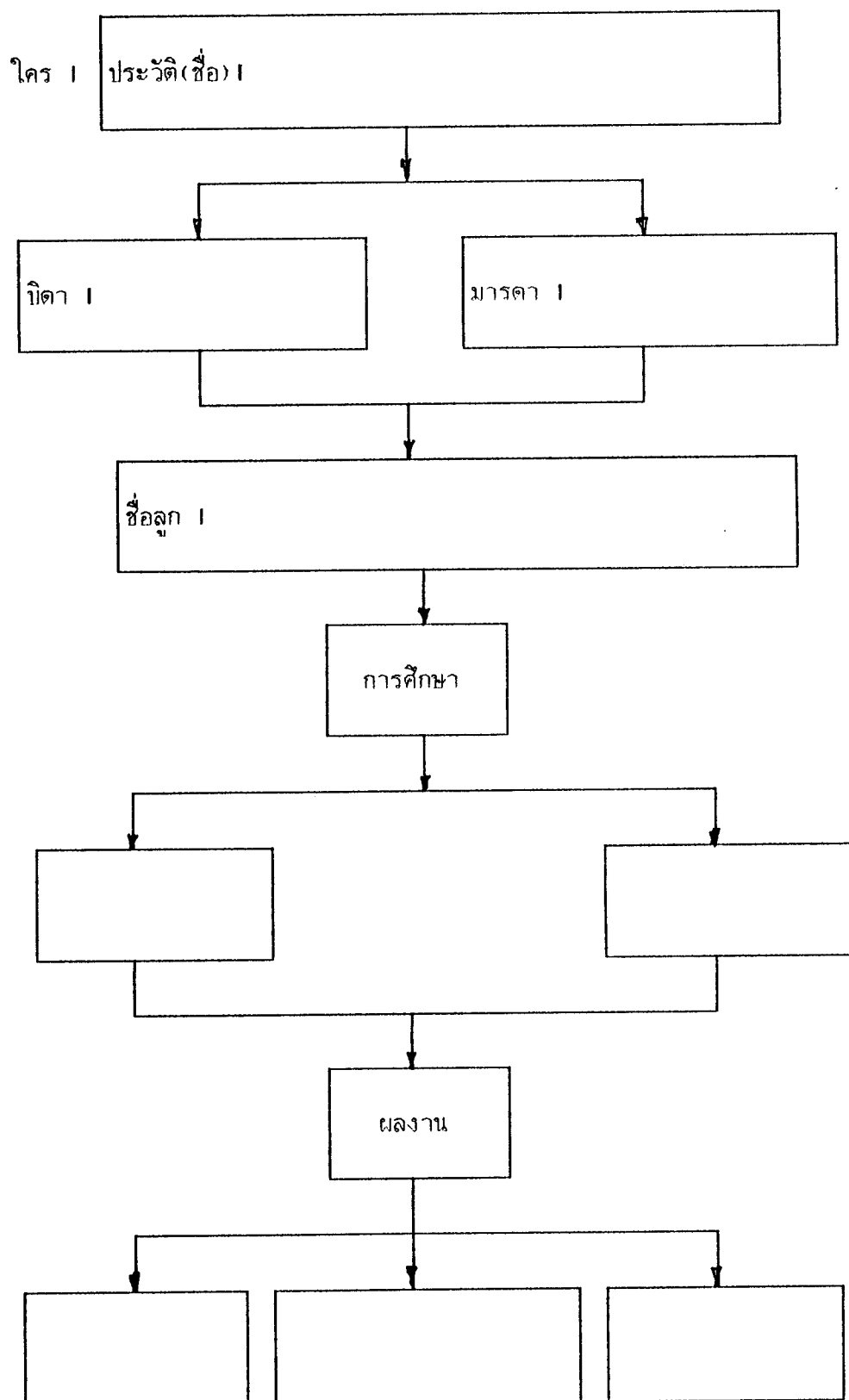
พระยาพิชัยดาบหัก มีนามเดิมว่า ทองดีหรือจ้อย เป็นลูกชาวนา เกิดเมื่อปี
พ.ศ. 2284 ที่เมืองพิชัย (อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ในปัจจุบัน) ได้ฝึกการชกมวย
มาตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นได้เดินทางท่องเที่ยวไปพร้อมกับเรียนวิชาฟันดาและชกมวย
ไปตามเมืองต่าง ๆ จนไปถึงเมืองตาก พระยาตาก (เจ้าพระยาตากสินมหาราช)
ได้ทราบถึงฝีมือจึงชักชวนให้นายทองดีไปรับราชการด้วยกันที่เมืองตาก

ปีพ.ศ. 2310 พม่ายกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา พระยาตากพร้อมด้วยนายทองดี
และคนไทยประมาณ 500 คน ได้ตีฝ่าวงล้อมของพม่าหนีออกมาได้ และพากันไป
ตั้งมั่นที่เมืองจันทบุรี รวบรวมคนไทยออกมาต่อสู้เอกราชได้สำเร็จ

เมื่อพระยาตากขึ้นครองราชย์ นายทองดีก็ยังคงรับราชการด้วยความจงรัก
ภักดี ครั้งสุดท้ายได้โปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นพระยาพิชัย ไปครองเมือง
พิชัย ต่อมาพระเจ้ามังระกษัตริย์พม่าได้ส่งโปสุพล่า เจ้าแม่ทัพยกทัพมาตีหัวเมือง
ทางเหนือของไทย ซึ่งรวมทั้งเมืองพิชัยด้วย พระยาพิชัยได้คุมทหารออกต่อสู้กับพม่า
ด้วยความกล้าหาญ จนดาบหักแต่ก็ไม่หวั่นไหว ยังคงทำการต่อสู้กับพม่าต่อไป จนพม่า
แตกพ่ายไป วีรกรรมครั้งนี้ท่านได้รับการขนานนามว่า "พระยาพิชัยดาบหัก"

ภายหลังสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสวรรคต ท่านได้ฝากบุตรชายไว้กับ
ข้าของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และได้ทูลขอลาตายเมื่ออายุ
41 ปี

เมื่อถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงตรา
พระราชบัญญัตินามสกุล และได้พระราชทานนามสกุลแก่ผู้สืบสกุลของพระยาพิชัยดาบหัก
ว่า "พิชัยหัตตะ"

สรุป ।

ข้อคิด ।

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คณิตศาสตร์โกสินทร์)

เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนการสอนที่ 3 (กิจกรรมพื้นฐาน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่อง หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่อง และหัวข้อเรื่องย่อย เป็นแผนภาพ มีประโยชน์ในการเตรียมการพูดและการเขียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากแผนภาพโครงเรื่องเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

เนื้อหา

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่อง หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่อง และหัวข้อเรื่องย่อยเป็นแผนภาพ

แผนภาพโครงเรื่องมีประโยชน์หลายประการ คือ ช่วยในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยในการหาโครงเรื่อง ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ แสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่องจะใช้ต่อเมื่อเตรียมการเขียน และเตรียมการพูด ให้บทพูดการอ่าน และใช้ในการเขียนและการพูด

วิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

1. สร้างโครงเรื่องและจัดทำแผนภาพโครงเรื่อง โดยวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่อง และหัวข้อเรื่องย่อย ออกเป็นแผนภาพ

2. อภิปรายเพื่อปรับแผนภาพโครงเรื่องและเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

3. เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องและเขียนเรื่องเป็นร่างการเขียน

4. อ่านร่างการเขียนแล้วนำไปปรับให้สมบูรณ์ แก้ไขสำเนาแล้วเขียนลงในสมุด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ครูชี้แจงวิธีการเรียนและวิธีการประเมินแก่นักเรียน
2. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน ดังนี้ คือ จากแผนภาพโครงเรื่องเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
3. ทบทวนคำศัพท์และเนื้อหาที่ผ่านมา โดยให้นักเรียนเล่นเกม "ตัวกินใจ" ดังนี้ คือ
 - 3.1 สุ่มนักเรียนมาเลือกช่องคำถามที่ครูเตรียมไว้ พร้อมกับอ่านคำถามให้ชัดเจน
 - 3.2 ให้กลุ่มที่ยกมือก่อนได้ตอบเป็นกลุ่มแรก และถ้าตอบถูกจะมีสิทธิ์ไปเปิดคะแนนที่แผ่นป้าย ซึ่งในแผ่นป้ายจะกำหนดคะแนนอยู่ด้านหลัง คือ 100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 และตัวกินใจ ถ้าเปิดได้ตัวกินใจจะไม่ได้คะแนน
 - 3.3 เมื่อหมดช่องคำถาม กลุ่มใดได้คะแนนรวมมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะและได้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง "คนดีศรีรัตนโกสินทร์" ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - ลำดับเรื่องราวในบทเรียน
 - แนวคิดที่ได้จากบทเรียน
2. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนแผนภาพโครงเรื่อง และเติมข้อความตามเหตุการณ์ พร้อมทั้งสรุปข้อคิดในเรื่องจากชั่วโมงที่ผ่านมา
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนผลัดเปลี่ยนกันเล่าเรื่องต่อกัน โดยใช้แผนภาพโครงเรื่องเป็นแนวทางในการเล่า
4. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนเรื่อง "คนดีศรีรัตนโกสินทร์" ตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง ตามเกณฑ์ดังนี้
 - มีลำดับเรื่องราวถูกต้อง
 - มีแนวคิดที่ได้จากบทเรียน
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนองานเขียนของกลุ่มต่อชั้นเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันวิจารณ์หรือแก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง โดยการเขียนเรื่องตามข้อเนื้อหาและข้อคิดที่ได้
2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับแนวคิดของบทเรียน ยกตัวอย่างบุคคลที่นักเรียนรู้จักที่ทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น เช่น ผู้นำหมู่บ้านบางท่าน พร้อมกับเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่องแล้วเล่าเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องลงในสมุด โดยให้ทำนอกเวลาเรียน

ขั้นวัดผล

ทำแบบฝึกหัดที่ 3 ในหนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ชั้นป.4 หน้า 6-8

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตและดูคะแนนของกลุ่มจากการทำแบบฝึกหัด ถัดคะแนนของใบงานที่ตัดสิน และประกาศผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เกม"ตัวกินใจ"
2. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
3. หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ชั้นป.4

เกมตัวกินใจ

1. ชองบัตรคำถาม

ชองบัตรคำถามจะประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 10 บัตร ดังนี้

คำถาม

1. "การยกประเทศ" อ่านว่าอย่างไร
2. "สรรเสริญ" หมายความว่าอย่างไร

3. "กวีนิพนธ์" หมายความว่าอย่างไร
4. คำใดที่มีความหมายว่า "ความเพียรและความพยายาม"
5. "พริต-สับ-พะ-กา-สณ" เขียนได้อย่างไร
6. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรฯ ทรงมีความสัมพันธ์เช่นใดต่อกัน
7. เมื่อกิจการไฟฟ้าขาดทุนพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรฯ ทรงทำอย่างไร กิจการไฟฟ้าจึงได้กำไร
8. เมื่อทรงรับราชการในหน่วยงานใด กิจการในหน่วยงานนั้นจะเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ สมควรยกย่องพระองค์เป็นบุคคลเช่นไร
9. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรฯ ทรงศึกษาหนังสือในชั้นต้นที่โรงเรียนใด
10. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรฯ ทรงเข้ารับราชการในหน่วยงานใดเป็นอันดับแรกหลังจากทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว

คำเฉลย

1. อา-ระ-ยะ-ประ-เทต
2. คำกล่าวยกย่องเชิดชู
3. คำประพันธ์ที่กวีแต่ง
4. วิริยะอุตสาหะ
5. พฤษภกาสร์
6. เป็นพ่อ-ลูกกัน
7. ควบคุมดูแลการใช้จ่ายอย่างใกล้ชิด
8. นักพัฒนา
9. โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
10. กรมทหารช่าง

2. ป้ายเกม"ตัวกินใจ"

100	10	30	90	50	80	60	20	70	100
60	70	90	80	20	100		60	10	70
70	40	100		80	10	50	30	80	20
	100	10	90	30	50	40	20	70	60
20	50	80	30	10		70	40	90	
10		50	70	20	60	50	30	40	80
80	40	60	20	90	30	50		10	100

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง การฟังเรื่องเล่า

แผนการสอนที่ 4 (ฝึกทักษะการฟังและการพูด)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การฟังที่ดีผู้ฟังจะต้องตั้งจุดประสงค์ของการฟังไว้ในใจเสียก่อน และปฏิบัติตนในการฟังให้ถูกต้อง โดยตั้งใจฟังด้วยความตั้งใจ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง และจดบันทึกย่อ ๆ ไว้ จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์จากการฟังตามที่ต้องการ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

ข้อปฏิบัติในการฟัง

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง
2. ตั้งใจฟังด้วยความตั้งใจ
3. จับใจความสำคัญและจดบันทึกย่อ ๆ ไว้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ครูชี้แจงวิธีการเรียนและวิธีการประเมินแก่นักเรียน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเล่นเกม "กระซิบ" ดังนี้ คือ
 - 2.1 แต่ละกลุ่มยืนเข้าแถวเรียงเดี่ยวระยะห่าง 1 ฟุต
 - 2.2 คนแรกของแต่ละแถวออกมาอ่านข้อความจากแถบประโยคที่เตรียมให้ จนจำได้ จากนั้นให้กลับไปกระซิบให้คนที่ 2 ฟัง แล้วก็ให้กระซิบต่อ ๆ กันไป จนถึงคนสุดท้าย กลุ่มใดเสร็จก่อนให้นั่งลง
 - 2.3 คนสุดท้ายของแต่ละแถวออกมาพูดคำที่ตนฟังมาหน้าชั้น ครูและนักเรียนร่วมกัน

เปรียบเทียบข้อความดังกล่าวและสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรม คือ เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการฟัง

2.4 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียนดังนี้ คือ เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้ได้

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงข้อปฏิบัติในการฟังที่ถูกต้อง โดยต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง ตั้งใจฟังด้วยความเต็มใจ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและจดบันทึกย่อ ๆ ไว้ ครูเขียนสรุปไว้บนกระดานและกำชับให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ

2. นักเรียนเตรียมตัวเพื่อฟังเรื่อง "ป้อมกับปู ตอนที่ 1" และจดบันทึกย่อ ๆ พร้อมทั้งช่วยกันตั้งจุดประสงค์ในการฟังก่อน เช่น

- บอกได้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงใครบ้าง และเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ลักษณะนิสัยของตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร

3. เมื่อนักเรียนฟังเรื่อง "ป้อมกับปู ตอนที่ 1" จบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามดังต่อไปนี้

- ป้อมมีลักษณะนิสัยที่เด่น ๆ อย่างไร
- ข้าวตาก คืออะไร
- ข้าวตู ทำจากอะไร
- เหตุการณ์นี้นักเรียนคิดว่าควรจะเกิดขึ้นในฤดูใด
- ป้อมนำข้าวตอกและข้าวตากไปทำอะไร
- บ้านป้อมตั้งอยู่ใกล้กับอะไร

4. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการฟัง คือ ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง ตั้งใจฟัง จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง และจดบันทึกย่อ ๆ ไว้

5. ให้แต่ละกลุ่มเตรียมตัวและฟังเรื่อง "ป้อมกับปู ตอนที่ 2" ด้วยวิธีการฟังที่ถูกต้อง พร้อมกับจดบันทึกย่อ ๆ

6. จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยเขียนรายงานส่งครู

- ป้อมและปูเป็นเด็กวัยใด
- ป้อมและปูพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องอะไร

- ต้นไม้ที่อยู่ใกล้บ้านป้อมและปลูกต้นอะไร
- ธรรมชาติรอบ ๆ บ้านปูเป็นอย่างไร

7. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการฟังที่ถูกต้อง คือ ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง ตั้งใจฟังด้วยความตั้งใจ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและจดจำแยกย่อย ๆ ไปได้
2. นักเรียนอ่านบทหรือยกครองตามแผนภูมิการอ่านบนกระดานพร้อม ๆ กัน และบันทึกลงในสมุด

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ เสร็จแล้วแต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันตรวจและให้คะแนนต่อไป

การประเมินผล

ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของแต่ละคน และนำมาเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม ถัดคะแนนรวมของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และติดไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการสอน

1. เกม "กระซิบ" มีข้อความดังนี้ คือ "ซามเซียวคว่าเข้า ซามซาวคว่าค่า"
2. เทป เรื่อง "ป้อมกับปู"
3. แผนภูมิการอ่าน

แผนภูมิการอ่าน

ฟังอะไรฟังให้ชัดเจน	ฟังให้รู้ฟังให้เห็นเป็นความหมาย
ฟังให้ถูกฟังก่อนโดยแยกคำ	ฟังด้วยกายใจถึงกันนั้นฟังดี
ฟังอะไรใคร่ครวญคิดด้วยจิตว่าง	ฟังทุกอย่างฟังทุกคนจนถ้วนถี่
ฟังเพื่อทวงติชมเพื่อแก้ไข	ฟังเช่นนั้นล้วนเลอเลิศเกิดปัญญา

ป้อมกับปู

ที่ปลายสะพานในวันน้ำเต็มฝั่ง ป้อมกำลังให้อาหารแก่มกานาชนิด ซึ่งหลอมมาหากินริมคลอง ข้าวเปลือกและข้าวสุกตากแห้ง ข้าวเปลือกได้จากข้าวในนา หลังจากข้าวนาเกี่ยวข้าวแล้ว จะมีข้าวที่หลงเหลือตกหล่นอยู่เรียกว่าข้าวตก ป้อมจะไปเก็บข้าวตกมาเตรียมไว้ให้นก ส่วนข้าวสุกตากแห้งหรือที่เรียกว่าข้าวตานั้น แม่เก็บรวบรวมจากข้าวที่หล่นจากกันหม้อ ล้างสะอาดใส่กระตังตักเอาไว้ทำข้าวตู

เวลากินข้าว แม่สอนว่า ต้องกินให้หมด ไม่กินข้าวให้หกออกนอกจาน แม้ว่า ถ้าเราทิ้งข้าวมีอะไรเสียลิบเมล็ด นานเข้าก็เป็นถังเป็นแกวียนได้ และถ้าจำเป็นต้องเหลือ แม่จะเก็บตักแห้งเอาไว้ ป้อมเอามาให้นกกินบ่อย ๆ แม้ไม่ว่ากระไรบอกว่ายังกินดีกว่าทิ้งไปเปล่า ๆ

ในบรรดานกที่มากินอาหารที่ป้อมให้มีนกนางแอ่นฝูงหนึ่ง นกกระเจตกจำนวนมากและบางทีก็มีนกเป็ดเล็ก ๆ สีสวยมาจิกกิน กินอิ่มแล้ว นางแอ่นนั้นมักจะคาบและหาตัวหนอนบนต้นลำพูใกล้ ๆ ไปด้วย คงเอาไปให้ลูก ป้อมคิด ฝั่งตรงข้ามเป็นป่าจากละตามฝั่งคลองตลอดแนว ด้านโน้นเห็นสวนผลไม้ เป็นบ้านของปู่เด็กหญิงรุ่นราวคราวเดียวกับป้อม และที่ฝั่งตรงข้ามนี้เอง ก็มีสะพานไม้ทอดออกมาเช่นกัน เชื่อมกับบ้านป้อมเล็กน้อย ปู่กะป้อมเล่นกันคนละฝั่งคลอง อย่างวันนั้นปู่ก็นั่งอยู่บนสะพานฝั่งตะวันออก

พี่ป้อม ทำไมวันนั้นนกนางแอ่นมาตัวเดียว ปู่ถาม

ไม่รู้สิ เห็นตัวเดียวมาหลายวันแล้ว ทำจะไม่สบาย ป้อมว่า

บ้านของปุมีฝรั่งอยู่หลายต้น ปุมักจะเก็บฝรั่งมาฝากป้อมเสมอ วิธีส่งฝรั่งของปุมีใช้วิธีง่าย ๆ คือ ขว้างให้ข้ามคลองมานั่นเอง ดูน่าสนุกและผลงักยดี ปูเคยข้ามมาเที่ยวบ้านป้อมบ่อย ๆ โดยป้อมเอาเรือสำเภาเล็กไปรับ ป้อมและปุย้งเล็ก พี่น้าแม่ว่าจะเอาไปเข้าโรงเรียนที่วัดโสธร แต่ป้อมก็พายเรือเป็น ส่วนปุย้งน้ำยังไม่เก่ง

วันนั้นก่อนลงเรือ ปูตะโกนบอกแม่ว่าจะข้ามมาเที่ยวบ้านป้อม ให้แม่รู้เสียก่อนจะได้ไม่เป็นห่วง ป้อมวิ่งตื้อไปบอกแม่บนเรือนว่า จะไปเที่ยวหลังบ้านกับปู แม่บอกว่าอย่าเข้าไปริมแม่น้ำ ประเดี๋ยวจะตกลงไป ป้อมรับคำ เด็กสองคนก็ออกมาที่ถนนเข้าป่าละเมาะหลังบ้าน

แบบฝึกหัด

สำหรับครู

คำชี้แจง ครูอ่านข้อความ นิทาน และคำถามให้นักเรียนฟังด้วยน้ำเสียงดังชัดเจน
จำนวน 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย x
ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อความที่ 1 ครูอ่าน 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 1-3

"วันอาทิตย์ก้านจะเกี่ยวข้าว และนิมนต์สมภาร พระ เณรที่วัดมาฉันเพลที่บ้านด้วย
เพื่อนบ้านที่รู้ข่าวต่างตั้งใจจะไปลงแขกเกี่ยวข้าวด้วยน้ำใสใจจริงเป็นจำนวนมาก"

1. ก้านจะจัดงานเลี้ยงพระที่ใด

ก. ที่นา ข. ที่บ้าน ค. ที่วัด ง. ที่โรงเรียน

2. เพื่อนบ้านจะมาช่วยงานอะไรที่บ้านก้าน

ก. ช่วยเลี้ยงเพล ข. ช่วยนิมนต์พระ
ค. ช่วยต้อนรับแขก ง. ช่วยเกี่ยวข้าว

3. เพื่อนบ้านให้ความช่วยเหลือก้านอย่างไร

ก. เต็มใจช่วยเหลือ ข. ไม่เต็มใจช่วยเหลือ
ค. มาช่วยไม่มากนัก ง. ไม่มีคนมาช่วยเลย

ข้อความที่ 2 ครูอ่าน 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 4-6

"สมชายตื่นนอนแต่เช้า ช่วยพ่อรดน้ำผัก แล้วจึงอาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร
ไปโรงเรียน ในวันหยุดสมชายจะช่วยพ่อพรวนดินใส่ปุ๋ยผัก"

4. พ่อของสมชาย น่าจะปลูกอะไร

- ก. ข้าว ข. อ้อย ค. คื่นห่าน ง. ข้าวโพด

5. คำว่า วันหยุด ควรเป็นวันใด

- ก. วันจันทร์ที่ 1 มกราคม ข. วันอังคารที่ 2 มกราคม
ค. วันพุธที่ 22 มีนาคม ง. วันศุกร์ที่ 12 พฤษภาคม

6. สมชายจะช่วยพ่อพรวนดิน คำว่า พรวนดิน หมายความว่าอย่างไร

- ก. ทำดินให้ร่วน ข. เกษียณ ค. ขุดดิน ง. ถมดิน

ข้อความที่ 3 นิทานเรื่อง "พ่อกบ"

ครูเล่านิทานเรื่อง "พ่อกบ" 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 7-10

นิทานเรื่อง "พ่อกบ"

วันหนึ่งพ่อกบนั่งเล่นอยู่ที่ปากท่อ มีลูกกบนั่งมองดูอยู่ด้วยสายตาที่เลื่อมใสใญ่ ๆ ตัว ขณะ
นั้นมีวัวตัวหนึ่งเดินกินหญ้าผ่านมา ลูกกบเหลียวไปมองดูวัว แล้วก็กระโดดลงไปในน้ำด้วยความ
ตกใจ ครู่หนึ่งก็โผล่หัวตะโกนบอกพ่อกบเสียงหลงว่า

"อ๊ะ! พ่อ พ่อ ดูอะไรนั่นนั่น"

พ่อกบซึ่งเคยเห็นวัวมาก่อนและรู้ว่าไม่มีอันตราย จึงตะคอกกลับไปว่า

"เอ๊ย วัวนั่นโง่หนู เอ็งจะไปกลัวอะไรกับวัว ข้ายังอยู่ทั้งคน ใครจะมาทำอะไรเอ็งได้"

ฝ่ายลูกกบได้ยินพ่อว่ายังไม่ไว้ใจ ลอยคอบอยู่กลางบ่อ แล้วพูดต่อไปว่า

"พ่อจำพ่อ วัวนี้ทำไมตัวมันใหญ่ใกล้"

"ก็มันเป็นวัวนี้ละ" พ่อตอบ

"เอ ... มันก็แปลกอยู่นะพ่อ" ลูกบอกว่า "แต่ตอนนี้ฉันนึกว่าพ่อตัวโตที่สุดในโลก แต่ ... ไร่วัวนี้มันตัวโตกว่าพ่อเสียอีก"

พ่อได้ยินคำพูดของลูกก็สะดุ้งใจ เหลียวไปมองดูลูก แลเห็นกิริยาอาการแล้วก็ใจหาย เพราะลูกเหลียวมองวัวที่หนึ่งแล้ว หันมามองพ่ออีกที่หนึ่งเป็นทำนองเปรียบเทียบ ทุกครั้งที่ลูกหันมามองดูพ่อ ความนับถือที่เคยปรากฏอยู่ในสายตาของลูกก็น้อยลงไปทุกทีจนเห็นได้ชัด

"จริง ๆ นะพ่อ" ลูกบอกว่า "วัวนี้มันตัวโตกว่าพ่อตั้งเป็นกำยเป็นกอง"

"เอ๊ย นี่มันไม่เท่าไรหรอกวะ ไร่หนู" พ่อตอบ "ถ้าข้าจะแบ่งเข้าจริง ๆ ตัวข้าก็โตกว่าวัวเสียอีก"

"จริง ๆ หรือพ่อ" แวดตาของลูกชักจะมีความเลื่อมใสกลับคืนมาอีก "พ่อแบ่งให้ตัวโตกว่าวัวได้จริง ๆ หรือ?"

"จริงซะ มีชิ้นนี้แล้ว" พ่อบอกว่า ส่วนใจนึกถึงนิทานเก่า เรื่องแม่แดงคบกับอึ่งอ่างหรือตัวอะไรที่เคยไปแบ่งให้ลูกจนต้องแตกตาย แล้วก็ไม่สบายใจเลย

"ไหนพ่อลองแบ่งให้ดูหน่อยซิ" เสียงลูกบรื้อมาจากกลางบ่อเป็นเชิงท้าทาย

พ่อกลับน้ำลายปริบ ๆ แล้วนึกในใจว่า

"กรรมของเราเองไม่ควรไปหลอกเด็กเลย" แต่แล้วก็ต้องทำใจแข็งร้องบอกลูกไปว่า "แบ่งก็แบ่งซะ เองคอยดูให้ดี ๆ ก็แล้วกัน"

ฝ่ายวัวตัวที่เดินกินหญ้าผ่านมานั้น หาได้สังเกตและสนใจในคำพูดของพ่อสองตัวที่อยู่ในบ่อนั้นไม่ ปากนั้นก็กินหญ้าไป ใจนั้นก็กินไป และเท่านั้นที่เดินห่างบ่อออกไปทุกที พ่อแบ่งตัวขึ้นนิดหนึ่งแล้วก็ร้องถามลูกว่า "เป็นไฉนวะ ไร่หนู เท่าหรือยัง"

ลูกบรื้อมาแล้วที่วัวที่เดินห่างออกไป แล้วตอบว่า "ยังเลยพ่อ แต่ใกล้ ๆ เข้าไปแล้ว ฉันว่าวัวตัวมันเล็กลงกว่าเท่าเห็นจะเป็นเพราะพ่อแบ่งตัวใหญ่ขึ้นมากกว่าเท่านั้นเอง"

ขณะที่วัวเดินไกลออกไปจากบ่อนั้น พ่อก็แบ่งตัวขึ้นทีละนิดทีละน้อยเรื่อย ๆ ในสายตาของลูก พ่อแบ่งนั้นตัวโตขึ้นจริง ๆ ในที่สุดเมื่อวัวตัวนั้นเดินไปกลางทุ่งไกลลิบลิบ จนเห็นตัวคนเดียว ลูกก็ร้องอย่างตื่นเต้นว่า

"ไฮโย ไฮโย พ่อแบ่งตัวเสียเท่าวัว"

ฝ่ายพ่อกับก็ถอนหายใจโล่งอก เห็นทำได้ความแน่ จึงร้องบอกไปอย่างเบ่ง ๆ ว่า
"เอ็งคอยดูให้ดีนะวะ คราวนี้ข้าจะเบ่งอีกทีตัวโตกว่าว๊วไปเลย"

ขณะนั้นว๊วเดินออกไปอีกไกล สาวเท้าเร็วขึ้นและหัวใจเต้นแรงขึ้น เพราะกำลังนึกถึง
เรื่องสงครามเย็นในสหประชาชาติ ในสายตาของลูกกบเห็นว่าว๊วนั้นเหลือตัวนิดเดียว และพอเหลียว
มาดูพ่อกบซึ่งเบ่งเต็มที่เห็นว่าพ่อกบตัวโตกว่าว๊วมาก

ลูกกบกระโดดขึ้นมาอยู่บนตลิ่ง แล้วก็ร้องสรรเสริญพ่อกบด้วยเสียงอันดังว่าเป็นสัตว์วิเศษ
มีอิทธิฤทธิ์ สามารถเบ่งตัวให้โตกว่าสัตว์ที่เรียกว่าว๊วได้ ค็นั้นฝนตกพรำ ๆ ตลอดรุ่ง ลูกกบก็ร้อง
สดุดีพ่อกบอยู่ทั้งคืน

สัตว์อื่น ๆ ที่ได้ยินคำสดุดีของลูกกบก็พากันเลื่องลือต่อไปจนกิตติศัพท์ได้ยินไปถึงกบอีกบ่อหนึ่ง
ซึ่งกำลังเลือกนายกันอยู่จ่าละหวัน จนถูกนกกระสาгинเสียจนแะไปตาม ๆ กัน เมื่อฝูงกบเลือกนาย
ได้ทราบข่าวนี้ก็ปีติยินดี พากันเดินขบวนมาเชิญพ่อกบไปเป็นนายกรัฐมนตรีสืบไป

----- จบ -----

7. จากเนื้อเรื่องตอนที่ว่า "ลูกกบกระโดดลงน้ำไป แล้วลอยคออยู่กลางบ่อ"

คำว่า ลอยคอ มีลักษณะอย่างไร

- ก. อยู่ในน้ำลึก พยุงตัวให้ศีรษะอยู่เหนือผิวน้ำ ลำตัวอยู่ในน้ำ
- ข. อยู่ในน้ำลึก พยุงลำตัวให้อยู่เหนือผิวน้ำ หายหน้าขึ้นข้างบน
- ค. อยู่ในน้ำลึก พยุงลำตัวให้อยู่เหนือผิวน้ำ คอว่าหน้าลงในน้ำ
- ง. อยู่ในน้ำลึก พยุงลำตัวให้เคลื่อนไปในน้ำ มือแหวกว่ายไปมา

8. พ่อกบ สามารถเบ่งตัวเอง จนโตกว่าว๊วได้จริงหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. จริง เป็นเพราะว๊วตัวเล็กลง
- ข. จริง เป็นเพราะพ่อกบมีอิทธิฤทธิ์มาก
- ค. ไม่จริง เป็นเพราะภาพลวงตาที่ว๊วเดินไปไกลตา จึงมองเห็นว๊วตัวเล็กลง
- ง. ไม่จริง เป็นเพราะพ่อกบมีอิทธิฤทธิ์มาก ทำให้ลูกกบมองเห็นว๊วตัวเล็กลง

9. การกระทำของพ่อภบ ขาดคุณธรรมหรือไม่เหมาะสม ในแง่ใด

- ก. พุดมาก ข. พุดเท็จ ค. พุดส่อเสียด ง. พุดใส่ร้าย

10. นักเรียนคิดว่าควรเอาอย่างการกระทำของพ่อภบหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ควร เพราะเป็นคนฉลาดสามารถเอาตัวรอดได้
ข. ควร เพราะเป็นคนดีที่พูดจริงทำจริง
ค. ไม่ควร เพราะคนเราไม่ใช่ภบจึงไม่ใช่คดีเสมอไป
ง. ไม่ควร เพราะการไม่ประมาณตน ย่อมนำมาแต่ความลำบากใจ

กระตาดคำตอบ

สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังข้อความและนิทานที่ครูเล่า แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย x ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
ลงในกระตาดคำตอบ

1. ก. ที่นา ข. ที่บ้าน ค. ที่วัด ง. ที่โรงเรียน
2. ก. ช่วยเลี้ยงเพล ข. ช่วยนิมนต์พระ
ค. ช่วยต้อนรับแขก ง. ช่วยเกี่ยวข้าว
3. ก. เต็มใจช่วยเหลือ ข. ไม่เต็มใจช่วยเหลือ
ค. มาช่วยไม่มากนัก ง. ไม่มีคนมาช่วยเลย
4. ก. ข้าว ข. อ้อย ค. คะน้า ง. ข้าวโพด
5. ก. วันจันทร์ที่ 1 มกราคม ข. วันอังคารที่ 2 มกราคม
ค. วันพุธที่ 22 มีนาคม ง. วันศุกร์ที่ 12 พฤษภาคม
6. ก. ทำดินให้ร่วน ข. เกลี่ยดิน ค. ชูตดิน ง. ถมดิน

7. ก. อยู่ในน้ำลึก พยุงตัวให้ศีรษะอยู่เหนือผิวน้ำ ลำตัวอยู่ในน้ำ
 ข. อยู่ในน้ำลึก พยุงลำตัวให้อยู่เหนือผิวน้ำ หายหน้าขึ้นข้างบน
 ค. อยู่ในน้ำลึก พยุงลำตัวให้อยู่เหนือผิวน้ำ คู้หัวนำลงในน้ำ
 ง. อยู่ในน้ำลึก พยุงลำตัวให้เคลื่อนไปในน้ำ มือแหวกว่ายไปมา
8. ก. จริง เป็นเพราะวัวตัวเล็กลง
 ข. จริง เป็นเพราะพ่อกบมีอิทธิฤทธิ์มาก
 ค. ไม่จริง เป็นเพราะภาพลวงตาที่วัวเดินไปไกลตา จึงมองเห็นวัวตัวเล็กลง
 ง. ไม่จริง เป็นเพราะพ่อกบมีอิทธิฤทธิ์มาก ทำให้ลูกกบมองเห็นวัวตัวเล็กลง
9. ก. พุดมาก ข. พุดเท่า ค. พุดส่อเสียด ง. พุดใส่ร้าย
10. ก. ควร เพราะเป็นคนฉลาดสามารถเอาตัวรอดได้
 ข. ควร เพราะเป็นคนที่พูดจริงทำจริง
 ค. ไม่ควร เพราะคนเราไม่ใช่กบจึงไม่ใช่คดีเสมอไป
 ง. ไม่ควร เพราะการไม่ประมาดตน ย่อมนำมาแต่ความลำบากใจ

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง (ชีวิตประวัติ)

แผนการสอนที่ 5 (ขั้นฝึกทักษะการฟังและการพูด)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การพูดเล่าเรื่องมีจุดมุ่งหมายในการเล่าแตกต่างกันไปหลายลักษณะ โดยเฉพาะการเล่าชีวิตประวัติ จะต้องมีการลำดับเนื้อเรื่องให้ได้ใจความต่อเนื่องกัน การใช้ถ้อยคำ สรรพนาม คำราชาศัพท์ สำนวนภาษาให้ถูกต้อง โดยเฉพาะประวัติบุคคลสำคัญ หรือพระราชประวัติของพระมหากษัตริย์ ควรใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ ในการเล่าถ้ามีอุปกรณ์ประกอบ เช่น ภาพประกอบ ก็จะทำให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การพูดเล่าเรื่อง 1 ชีวิตประวัติของบุคคล

การพูดเล่าเรื่อง คือการถ่ายทอดประสบการณ์ ถ่ายทอดความคิดจากประสบการณ์ และความรู้สึกต่าง ๆ รวมถึงความต้องการและเจตนาของผู้เล่าเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดปฏิกิริยาในลักษณะต่าง เกิดการตอบสนอง มีผลสัมฤทธิ์ตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เล่า

การเล่าชีวิตประวัติของบุคคลที่ทำความดีและคุณประโยชน์แก่บ้านเมือง ไม่ว่าในระดับใด ๆ ก็ตาม เช่น ระดับประเทศ จังหวัด อำเภอ หรือระดับท้องถิ่น การเล่าในลักษณะนี้ผู้เล่าจะต้องมีวิธีการลำดับเนื้อเรื่องให้ได้ใจความต่อเนื่องกัน การใช้ถ้อยคำ สรรพนาม คำราชาศัพท์ หรือสำนวนภาษาจะต้องใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ถ้าในการเล่าดังกล่าวมีอุปกรณ์ประกอบ เช่น รูปภาพ ก็จะทำให้การเล่าที่น่าสนใจยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้พูดจะต้องตระหนักถึง บุคลิกภาพ น้ำเสียง จังหวะวรรคตอนตลอดจน มารยาทในการพูดไปพร้อมกันด้วย จึงจะทำให้การพูดบรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ร่วมกันทบทวนถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล
2. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากแผนภูมิการอ่าน และสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของการพูดจากบทร้อยกรองนั้น พร้อมทั้งตั้งจุดประสงค์ในการเรียนร่วมกัน ดังนี้ คือ
เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้

ขั้นสอน

1. นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงข้อปฏิบัติในการพูดเล่าเรื่องที่ประวัติของบุคคล ครูช่วยสรุปเพิ่มเติมและเขียนไว้บนกระดาน
2. นักเรียนฟังตัวอย่างการเล่าชีวิตประวัติตามวิธีการที่ถูกต้องเรื่อง "ประวัติและผลงานของนายจุล คั่นวงษ์" จากครู แล้วอภิปรายสรุปหลักการพูดเล่าเรื่องในหัวข้อต่อไปนี้
 - ลำดับเรื่อง ได้ใจความต่อเนื่อง
 - ใช้ภาษาได้ถูกต้อง
 - ใช้น้ำเสียง ได้เหมาะสม
 - ใช้กิริยาท่าทางประกอบเหมาะสม
 - ใช้สื่อประกอบการพูด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษา เกี่ยวกับประวัติของบุคคลที่ทำความดีหรือคุณประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองจากหนังสือคนที่ควรรู้จัก เล่ม 2 ที่ครูเตรียมไว้ให้ จากนั้นให้ช่วยกันเตรียมการพูดเล่าเรื่องให้ถูกต้อง
4. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปพูดเล่าเรื่องหน้าชั้นเกี่ยวกับประวัติบุคคลที่กลุ่มตนได้ศึกษาเพื่อน ๆ ในชั้นสังเกตแล้วจดบันทึกเกี่ยวกับข้อดีและข้อบกพร่องในการพูด ตามเกณฑ์ ดังนี้
 - ลำดับเรื่อง ได้ใจความต่อเนื่อง
 - ใช้ภาษาได้ถูกต้อง
 - ใช้น้ำเสียง ได้เหมาะสม
 - ใช้กิริยาท่าทางประกอบเหมาะสม
 - ใช้สื่อประกอบการพูด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปทบทวนเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการพูดเล่าเรื่องราวประวัติ โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ การลำดับเรื่อง การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง การใช้กิริยาท่าทางประกอบ และการใช้สื่อประกอบการพูด

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนเขียนรายงานเสนอแนะข้อดีและข้อบกพร่องในการพูดเล่าเรื่องของเพื่อนแต่ละกลุ่ม ให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ การลำดับเรื่อง การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง การใช้กิริยาท่าทางประกอบ และการใช้สื่อประกอบการพูด

การประเมินผล

ประเมินจากการสังเกตรายบุคคลและเป็นกลุ่ม แล้วนำคะแนนของแต่ละบุคคลมาคิดเป็นคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และประกาศผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรื่องคนดีที่ควรรู้จัก เล่ม 2
2. แผนภูมิการอ่าน ซึ่งมีข้อความดังนี้ คือ

ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า
หนังสือเป็นตรีมีปัญญาไม่เสียหลาย
ถึงรู้มากไม่มีปากลำบากกาย
มีอุบายพูดไม่เห็นเห็นปวศการ
ถึงเป็นครูรู้วิชาปัญญามาก
ไม่รู้จักใช้ปากให้จัดจ้าน
เหมือนเต่าฝังนั่งซอกสี่กร้าคาญ
วิชาชาญมากเปล่าไม่เข้าที่

3. ประวัติและผลงานของนายจุล คั่นวงษ์ (จากหนังสือคนดีที่ควรรู้จัก)

ประวัติและผลงานของนายจุล คั่นวงษ์

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2504 เป็นวันพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในโอกาสนี้ทางมหาวิทยาลัยได้กราบบังคมทูลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอให้นำบุคคลขึ้นรับพระราชทานปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์หลายคนด้วยกัน บุคคลเหล่านั้นต่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาการแขนงต่าง ๆ และรับราชการในตำแหน่งสำคัญ ๆ ด้วยมีอยู่ผู้หนึ่งที่มีได้เป็นข้าราชการ แต่เป็นกสิกรไทยซึ่งมีการศึกษาสำเร็จเพียงมัธยมศึกษาเท่านั้น บุคคลที่กล่าวถึงนี้ก็คือ นายจุล คั่นวงษ์

นายจุล คั่นวงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2446 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ในกรุงเทพมหานคร ก่อนที่จะทำอาชีพด้านการเกษตรเคยมีอาชีพขั้วรถแท็กซี่ แต่เนื่องด้วยมีใจรักงานด้านเกษตรกรรม จึงได้เริ่มทำการกสิกรรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2470 และประสบอุปสรรคนานาประการ แต่อาศัยความมานะอดทน และมีใจรักในอาชีพนี้ จึงพยายามบากบั่นทำงานและศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางด้านการเกษตรด้วยตนเอง จนประสบความสำเร็จในที่สุด

นายจุล คั่นวงษ์ เริ่มต้นทำไร่ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และผลไม้อื่น ๆ ขึ้นในปี พ.ศ. 2481 และได้ทำสวนส้มเป็นหลัก ในท้องที่บ้านส้มแขกวังชมภู ตำบลนาเยม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาได้ขยายกิจการไร่ส้มกว้างขวางขึ้นเป็นลำดับด้วยเห็นว่าได้ผลตอบแทนดีจนมีเนื้อที่กว้างขวางถึง 1,300 ไร่ มีทั้งส้มเขียวหวานและส้มพันธุ์ต่างประเทศถึงประมาณ 48 พันธุ์ มีรายได้ปีละนับล้านบาทมีกิจการใหญ่โตขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งตั้งขึ้นเป็นบริษัทชื่อว่า บริษัทไร่นายจุล คั่นวงษ์จำกัด

นายจุล คั่นวงษ์ ดำเนินกิจการทำไร่ด้วยเครื่องจักรทุ่นแรงสมัยใหม่ และวิธีการอันทันสมัย จึงทำให้งานเจริญก้าวหน้าเป็นตัวอย่างอันดีแก่กสิกรอื่น ๆ ทั้งยังเป็นแหล่งขยายพันธุ์ส้มให้แก่กสิกรทั้งภายในและนอกจังหวัด แม้แต่องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในประเทศลาว ก็ยังส่งพันธุ์ส้มจากไร่นายจุลไปช่วยเหลือกิจการด้านการเกษตรของประเทศลาวด้วย

ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานปริญญามหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ด้านกสิกรรมและสัตวบาลให้แก่นายจุล คั่นวงษ์ นับว่าเป็นกสิกรคนแรกของประเทศไทยที่ทางราชการได้ให้ปริญญาบัตรเชิดชูเกียรติคุณอันเกิดจากความสำนึกและผลงานของตน

เคล็ดลับสำคัญที่ทำให้นายจุล คั่นวงษ์ สามารถทำไร่ส้ม และเลี้ยงสัตว์จนมีฐานะมั่นคง มีรายได้ปีละนับล้านบาทจากผลผลิตในไร่และฟาร์มของตนนั้น คือ ความตั้งใจจริง ความมานะพยายาม และความขยันหมั่นเพียร

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง การเลือกหนังสืออ่านตามความสนใจ

แผนการสอนที่ 6 (ฝึกทักษะการอ่าน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การอ่านหนังสือจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ เห็นโลกเห็นเหตุการณ์หรือผ่านคลายอารมณ์ได้ ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือที่อ่าน แต่การอ่านหนังสือที่ดีจะต้องมีการจดบันทึกและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

14. เมื่อกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือตามความสนใจ นักเรียนสามารถ

14.1 ทำบันทึกสรุปผลการอ่านตามรูปแบบที่กำหนดให้ได้

14.2 ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. การเลือกหนังสืออ่านตามความสนใจ

2. อ่านเสริมบทเรียน เรื่อง "รถเมล์ในเมือง" ในหน้า 76-77

3. ข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ

1.1 นั่งตัวตรง

1.2 วางหนังสือระยะห่างจากสายตา 1 ฟุต

4. วิธีการอ่านในใจได้อย่างรวดเร็ว

4.1 การจับตา หมายถึง การที่สายตาจับอยู่ที่หลักความเห็นจุด ๆ

4.2 ช่วงสายตา คือ ระยะจากจุดที่สายตาจับจุดหนึ่ง ไปยังอีกจุดหนึ่งที่สายตาจับใน

ครั้งต่อไป

5. หลักการอ่านจับใจความ

5.1 อ่านอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ

5.2 อ่านให้ละเอียด

5.3 อ่านแล้วถามตัวเองว่า เรื่องนี้มีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม

5.4 รวบรวมคำตอบจากข้อ 5.3 มาเรียบเรียงให้สละสลวยและมีความเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม แล้วทบทวนถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเล่นเกม"ทายภาพปริศนา" ดังนี้ คือ

2.1 ตัดแผ่นป้ายภาพปริศนา"ภาพรถเมล"ที่มีกระดาษสีปิดไว้ 9 ช่อง

2.2 ครูอธิบายวิธีการเล่น และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับสลากหมายเลขในการเล่น กลุ่มใดได้หมายเลข 1 จะได้เริ่มเล่นก่อน โดยให้เลือกเปิดแผ่นป้ายภาพปริศนาได้ 1 ช่อง จากนั้นให้บอกว่า ข้อความในบัตรช่องที่เปิดออกมาเป็น"จริงหรือหลอก" ถ้าตอบถูกจะได้ทายภาพ แต่ถ้าตอบไม่ถูกก็จะให้กลุ่มที่ได้ลำดับต่อไปเป็นผู้ทาย

2.3 ถ้าไม่มีกลุ่มใดตอบถูก ให้เริ่มเล่นใหม่โดยให้กลุ่มที่ได้ลำดับถัดไปเป็นผู้สิทธิ์ได้เริ่มเล่นก่อน ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนมีผู้ชนะ

3. สนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของหนังสือ และการเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ พร้อมกับร่วมกันตั้งจุดประสงค์ในการเรียน ดังนี้ คือ

เมื่อกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือตามความสนใจ นักเรียนสามารถ

1. ทำบันทึกสรุปผลการอ่านตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ได้

2. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

ขั้นสอน

1. กำหนดกติการ่วมกันว่า ครูจะชูป้ายประโยคขึ้นภายในเวลาที่กำหนด นักเรียนต้องรีบอ่านในใจประโยคนั้นอย่างรวดเร็ว

2. ให้นักเรียนนั่งตัวตรงแล้วอ่านในใจ และบอกวาประโยคนั้นอ่านว่าอย่างไร ตามลำดับ

ดังนี้

ประโยคที่ 1 ฉันอ่านหนังสือ (1 นาที)

ประโยคที่ 2 พวกเราอ่านในใจได้เร็วมาก (1 นาที)

ประโยคที่ 3 การอ่านหนังสือจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ (2 นาที)

3. สนทนากับนักเรียนถึงวิธีการอ่านในใจว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร และทำอย่างไรจึงจะอ่านได้รวดเร็ว ครูช่วยสรุปและเขียนไว้บนกระดาน

4. นักเรียนนั่งตัวตรงวางหนังสือวิชาภาษาไทย เรื่อง "รถเมล์ในเมือง" หน้า 76-77 ให้ห่างจากสายตาประมาณ 1 ฟุต แล้วอ่านในใจตามวิธีการอ่านที่ถูกต้อง ภายในเวลา 3 นาที ครูให้สัญญาณหยุดเมื่อหมดเวลา

5. ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม

6. จากนั้นให้นักเรียนอ่านในใจอีกครั้ง โดยให้เวลามากขึ้นเป็น 4 นาที กำชับให้ปฏิบัติตัวในการอ่านให้ถูกต้อง

7. เมื่อหมดเวลา ให้นักเรียนเปิดหนังสือ นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเดิมแล้ว เรียงเรียงให้สละสลวย และมีความหมายเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ โดยให้ครูช่วยเขียนไว้บนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความดังกล่าวพร้อม ๆ กัน

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง แล้วให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง "เมืองใหม่ของพลายจ้าว" พร้อมทั้งจดบันทึกการอ่านและรายงานหน้าชั้น ให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- วันที่อ่าน
- ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่องที่อ่าน
- คำถามและคำตอบจากเรื่องที่อ่าน
- สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- ข้อเสนอแนะในการอ่าน

9. ครูและนักเรียนช่วยกันวิจารณ์และแก้ไข

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ วิธีการอ่านในใจได้อย่างรวดเร็ว การจับใจความสำคัญ และการจดบันทึกการอ่าน ครูคอยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นวัดผล

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ เสร็จแล้วนำเสนอครูเพื่อตรวจสอบต่อไป
2. ครูกำชับให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลาตามความสนใจที่บ้าน ตามกติกา

ตั้งขึ้น คือ

- อ่านหนังสืออะไรก็ได้ยกเว้นจากหนังสือเรียน
- ในการอ่านแต่ละวัน จะต้องใช้เวลาอย่างน้อย 20 นาที
- ในการอ่านแต่ละครั้ง จะต้องทำบันทึกการอ่านให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - ก. วันเวลาที่อ่าน
 - ข. ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่องที่อ่าน
 - ค. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 - ง. คำถามและคำตอบจากเรื่องที่อ่าน
 - จ. ข้อเสนอแนะในการอ่าน
 - ฉ. ลายเซ็นของผู้ปกครอง
- นักเรียนจะอ่านวันละกี่เรื่องก็ได้ แต่ให้นำมาส่งในวันสุดท้ายของบทเรียน โดยครูจะเตือนล่วงหน้า 1 วัน
- การให้คะแนนจะขึ้นอยู่กับอัตราการอ่านและการทำบันทึกการอ่าน

การประเมินผล

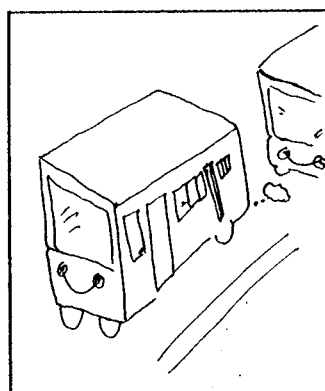
ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและนำมาเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม ถือคะแนนรวมของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสินและคิดไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เกม "ทายภาพปริศนา"
3. นิทานเรื่อง "เมืองใหม่ของพลายจ้าว"

แผ่นป้ายภาพปริศนา

1	2	3
4	5	6
7	8	9

ในแต่ละช่องจะมีข้อความดังนี้

- มีตาด้วยนะ (จริง)
- ไปไหนมาไหนก็ได้ด้วยตัวเอง (หลอก)
- มีสีส้มสวยงาม (จริง)
- ชอบอยู่ในเมือง (จริง)
- มีชีวิตจิตใจ...เหมือนเรานี้แหละ (หลอก)
- ชอบทำเสียงดัง (จริง)
- พาเด็ก ๆ ไปโรงเรียนทุกวัน (หลอก)
- เขามีวินัย ... มักหยุดตามป้าย (จริง)
- เวลาหิว...เขาดมๆจะ (หลอก)

เมืองใหม่ของพลายจ้าว

กาลครั้งหนึ่งมีเมืองช้างและเมืองกระต่ายอยู่ใกล้กัน วันหนึ่งพบว่ามีถ้ำหินอยู่กลางเมืองทั้งสอง สองเมืองช่วยกันเผาถ้ำหินทำไฟฟ้าใช้และส่งไปขายยังเมืองต่าง ๆ จนร่ำรวยมหาศาล สองเมืองจึงมีชีวิตอย่างหรูหรานับแต่นั้น

ทั้งสองเมืองตัดถนนหลายสายสำหรับแข่งรถ สร้างสนามกอล์ฟมากมายสำหรับแข่งกัน มีโรงขนานมโหฬารอยู่ทุกที่สำหรับการแสดงและงานเลี้ยงฉลอง พระราชาช้างให้น้ำสร้างไว้แต่ละวัน ถึงหลายพันลิตร พระราชินีกระต่ายเปลี่ยนเครื่องทรงนับพันชุดต่อวัน มีงานเลี้ยง การแสดง และการแข่งขันทุกวัน ทั้งกลางวันกลางคืนต่อมาได้ทางไปสร้างเขื่อนหลายแห่งเพื่อทำไฟฟ้าวิเศษให้ได้มากขึ้น ฝูงสัตว์ที่อาศัยเดิมถูกขับไล่ออกไป พลายจ้าว เจ้าชายองค์เล็ก เกิดความริษสาง จึงนำสัตว์เหล่านั้นขึ้นไปอาศัยบนยอดเขาสูงห่างออกไป ไม่นานต่อมา บ้านเมืองของช้างและกระต่ายก็เกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ บางแห่งแห้งแล้งกันดารหนัก บางแห่งเกิดพายุใหญ่ ฝนที่ตกลงมาเก็บเหินอากาศร้อนจัดขึ้นจนภูเขาน้ำแข็งทางตอนเหนือละลายถล่มลงมา ในชั่วพริบตาเมืองทั้งสองก็จมอยู่ใต้ท้องทะเล

พลายจ้าวเห็นดังนั้นจึงรีบพาฝูงสัตว์ลงมา สัตว์ทั้งหลายช่วยกันตุนน้ำออกจากเมืองจนสิ้น แต่ก็เหลือเพียงซากเมืองและชาวเมืองที่รอดชีวิตไม่กี่ตัว ทั้งหมดช่วยสร้างบ้านเมืองขึ้นใหม่ และปลูกต้นไม้จำนวนมากมาย ในไม่ช้าก็เกิดพรรณไม้หลากหลายชนิด เป็นบ้านอยู่อาศัยของสัตว์ป่า เป็นต้นกำเนิดของธารน้ำใส พลายจ้าวประกาศขอให้สัตว์ทั้งหลายช่วยกันดูแลต้นไม้ทุกต้น และธารน้ำใสทุกสาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภัยขึ้นอีก

สัตว์ทั้งหลายต่างเห็นพ้องต้องกันจัดงานสถาปนาพลายจ้าว ขึ้นเป็นพระราชาปกครองเมือง และมีความสุขทั่วกันตลอดไป

[จากหนังสือภาพเรื่อง นิทานของชาลี (เล่าโดยเจดีย์, 2537)]

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง । ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วจดบันทึกสรุปผลการอ่าน ตามรูปแบบที่กำหนดให้

ยักษ์ตนหนึ่งอาศัยอยู่เชิงเขาแห่งหนึ่ง ชื่อ สุวรรณบรรพต วันหนึ่งยักษ์ตนนี้มาพบกษัตริย์องค์หนึ่ง ขณะเสด็จมาประพาสป่า ยักษ์จะกินกษัตริย์เป็นอาหารจึงกล่าวกรรโชกให้กษัตริย์กลัวเกรง และยอมให้กินเป็นอาหารแต่โดยดี กษัตริย์ไม่ยอมจึงเกิดการต่อสู้กันขึ้น กษัตริย์ใช้พระขรรค์จะฟาดฟันยักษ์ให้ตาย ยักษ์ร้องขอชีวิตไว้กษัตริย์เป็นผู้มีคุณธรรม จึงไว้ชีวิต และกล่าวคำสอนยักษ์ว่า ถ้ายักษ์ทำแต่คุณงามความดี ทำประโยชน์แก่คนอื่น เมื่อตายไปก็จะได้ขึ้นสวรรค์

บันทึกการอ่าน

ชื่อ กลุ่ม

วันที่ เวลา

ชื่อเรื่อง/ชื่อหนังสือ

ใจความสำคัญ

คำถามและคำตอบ

คำถาม

คำตอบ

คำถาม

คำตอบ

คำถาม

คำตอบ

(ส่วนของผู้ปกครอง)

ข้อเสนอแนะ

ขอรับรองว่าได้ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวจริง

ลงชื่อ (ผู้ปกครอง)

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง อ่านบทร้อยกรอง

แผนการสอนที่ 7 (ขั้นฝึกทักษะการอ่าน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การอ่านทำนองเสนาะ ช่วยให้ผู้อ่านและผู้ฟังซาบซึ้งในบทกวีได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดบทร้อยกรองให้ นักเรียนสามารถ

1. แบ่งวรรคตอนในการอ่านได้ถูกต้อง
2. อ่านออกเสียงทำนองเสนาะได้
3. ตอบคำถามและถอดคำประพันธ์ได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรอง "คนไทยเพื่อเมืองไทย" ในหนังสือเรียน หน้า 75

2. การอ่านทำนองเสนาะ

- 2.1 แบ่งวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ที่อ่าน
- 2.2 อ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน
- 2.3 ใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

2.4 คำนึงถึงความไพเราะและท่วงทำนองของบทประพันธ์ โดยรู้จักทอดเสียง

เสียงและเน้นเสียง

3. การถอดคำประพันธ์

- 3.1 อ่านคร่าว ๆ เพื่อสำรวจคำศัพท์
- 3.2 เขียนคำสามัญแทนคำศัพท์
- 3.3 อ่านละเอียดและพูดเป็นร้อยแก้วที่จะวรรค
- 3.4 สรุปเรื่องเขียนด้วยภาษาของตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสนทนา

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม สันทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล
2. สันทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นป.4 หน้า 75 และร่วมกันตั้ง

จุดประสงค์ในการอ่าน เช่น

- แบ่งวรรคตอนในการอ่านกลอนสุภาพได้
- อ่านออกเสียงทำนองเสนาะได้
- ตอบคำถามและถอดคำประพันธ์ได้

ขั้นสอน

1. นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนในการอ่าน และอ่านออกเสียงธรรมดาเบา ๆ ตามวรรคตอนที่แบ่งและขีดเส้นใต้คำศัพท์ไว้
2. นักเรียนเขียนความหมายของคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ไว้
3. นักเรียนฟังตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะจากเทปบันทึกเสียง
4. นักเรียนอ่านออกเสียงทำนองเสนาะคล้อยไปกับเทป 2 เทียว จากนั้นก็ให้อ่านพร้อม ๆ กันทั้งชั้น เมื่ออ่านจบแล้วให้ช่วยกันพูดเป็นร้อยแก้วที่ละวรรค และสรุปเรื่องด้วยภาษาของตนเอง
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสันทนาถึงวิธีการอ่านทำนองเสนาะ และการถอดคำประพันธ์ที่ถูกต้อง

ถูกต้อง

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากบัตรเนื้อหาและบัตรคำถาม และทำกิจกรรม ดังนี้
 - 6.1 อ่านออกเสียงธรรมดาเบา ๆ แล้วแบ่งวรรคตอนและขีดเส้นใต้คำศัพท์ไว้
 - 6.2 เขียนคำสามัญแทนคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ไว้
 - 6.3 ฝึกออกเสียงทำนองเสนาะโดยรู้จักใช้น้ำเสียงให้เหมาะสม และมีการทอดเสียงอ่อนเสียงและเน้นเสียงเพื่อความไพเราะ
 - 6.4 สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนเรียบเรียงบทประพันธ์เป็นร้อยแก้วคนละหนึ่งวรรค และช่วยกันสรุปเรื่อง พร้อมกับตอบคำถามในบัตรคำถามและเขียนตอบลงในสมุด
7. เมื่อหมดเวลา แต่ละกลุ่มรายงานต่อชั้นเรียน โดยการอ่านบทร้อยกรองที่ได้เรียบสรุปความหมายและบอกคำสัมผัสคล้องจอง ครูและเพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบและให้คะแนน (ถ้าคลาดถูกให้หักละ 1 คะแนน หากคำสัมผัสให้หักละ 1 คะแนน)

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านทำนองเสนาะ และการถอดคำประพันธ์ที่ถูกต้อง แล้วเขียนบันทึกลงในสมุด

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูกำหนดให้ตามเวลาที่กำหนด แล้วให้ตัวแทนกลุ่มเก็บรวบรวมส่งครูเพื่อตรวจสอบและประเมินผลต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกต เช่น การทำงานกลุ่ม การอ่านทำนองเสนาะ การตอบคำถาม และคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการตัดสินและตัดสินไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เทปบันทึกเสียงทำนองเสนาะกลอนสุภาพ
3. เอกสารประกอบการสอน
 - บัตรเนื้อหา
 - บัตรคำถาม
 - บัตรเฉลย

บัตรเนื้อหาบทที่ 1

คนไทยเราโชคดีมีแผ่นดิน
ได้ทำมาหากินถิ่นอาศัย
แผ่นดินไทยโชคดีที่คนไทย
ล้วนมีใจรักสมัครรักแผ่นดิน

บัตรเนื้อหาบทที่ 2

ประเทศไทยรุ่งเรืองเป็นเมืองทอง
เพราะไทยผนวกรวมพลังกันทั้งสิ้น
ช่วยคิดค้นแนวทางสร้างธานี
จนท้องถิ่นพัฒนาก้าวหน้าไกล

บัตรเนื้อหาบทที่ 3

ประเทศไทยคงเป็นไททุกวันนี้
เพราะเรามีคนจริงที่ยิ่งใหญ่
เสียสละชีวิตเป็นใจจัญ
ทำสิ่งใดมุ่งมาดเป็นชาติพลี

บัตรเนื้อหาบทที่ 4

เราคนไทยรุ่นหลังจึงตั้งใจ
จะร่วมคิดร่วมทำตามหน้าที่
เสียสละชีวิตสามัคคี
เพื่อไทยมีสุขสันต์นิรันดร

บัตรคำถามที่ 1

1. กลอนบทนี้กล่าวถึงใคร
2. บุคคลในเรื่องนี้มีรูปร่างเช่นใด
3. กลอนบทนี้มีใจความว่าอย่างไร
4. กลอนบทนี้มีคำใดบ้างที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน

บัตรคำถามที่ 2

1. กลอนบทนี้กล่าวถึงสภาพของประเทศไทยว่าเป็นเช่นใด
2. เพราะเหตุใด สภาพของประเทศไทยจึงเป็นเช่นนั้น
3. กลอนบทนี้มีใจความว่าอย่างไร
4. กลอนบทนี้มีคำใดบ้างที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน

บัตรคำถามที่ 3

1. กลอนบทนี้กล่าวถึงสภาพของประเทศไทยว่าเป็นเช่นใด
2. เพราะเหตุใด สภาพของประเทศไทยจึงเป็นเช่นนั้น
3. กลอนบทนี้มีใจความว่าอย่างไร
4. กลอนบทนี้มีคำใดบ้างที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน

บัตรคำถามที่ 4

1. กลอนบทนี้กล่าวถึงใคร
2. บุคคลในเรื่องนี้มีลักษณะจิตใจอย่างไร
3. กลอนบทนี้มีใจความสำคัญว่าอย่างไร
4. กลอนบทนี้มีคำใดบ้างที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง : จงเขียนเครื่องหมาย x ทัพอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดแบ่งวรรคตอนในการอ่านกลอนสุภาพได้ไม่ถูกต้อง

- ก. อ้อยรับคำ/ขมิ้นขมิ้น/อย่างขมิ้นเสา
- ข. มองแม่คว่า/กระเป๋าก้าว/เดินไป
- ค. พอแม่พัน/ประตูบ้าน/ไม่นานนัก
- ง. อ้อยคักคัก/เข้าห้อง/หน้าผ่องใส

2. ข้อใดแบ่งวรรคตอนในการอ่านได้ถูกต้อง

- ก. เราเกิดมา/ต้องร่ำเริง/เขาไว้
- ข. จะบูดบึ้ง/ทำไมไม่/สดชื่น
- ค. หัวเราะเบ้เล่น/หรือจริง/ยิ่งครึกครื้น
- ง. อายุยืน/หมักเป้/ดีไหมเธอ

จากบทกลอนนี้ ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 3-5

อันปวงกรรมทำไว้ในปางหลัง	เป็นพิษยิ่งปางนี้ให้มีผล
หวานพืชดีผลดีมีแก่ตน	หวานพืชชั่วกลัวผลที่ทันเค้น
อันความจริงข้อนี้มีมาแล้ว	ไม่คลาดแคล้วเป็นอันทุกหมื่นแสน
จะเปลี่ยนชั่วให้ดีมีมาแทน	ถึงแม้แหม่นแหม่นไม่เปลี่ยนได้เลย

3. ข้อใดมีคำสัมผัสคล้องจองกันมากที่สุด

- ก. อันความจริงข้อนี้มีมาแล้ว
- ข. ไม่คลาดแคล้วเป็นอันทุกหมื่นแสน
- ค. จะเปลี่ยนชั่วให้ดีมีมาแทน
- ง. ถึงแม้แหม่นแหม่นไม่เปลี่ยนได้เลย

4. บทกลอนที่ยกมานี้พูดถึงเรื่องใด

- ก. การปลุกผี
- ข. ซาติปางก่อน
- ค. ผลของกรรม
- ง. ไม่มีข้อถูก

5. กลอนบทนี้มีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- ก. คนเราปลุกผีก็ต้องหวังผลของมัน
- ข. ทำกรรมใดไว้ก็จะได้รับกรรมนั้นไม่สามารถเปลี่ยนได้
- ค. ในชาติก่อนปลุกผีไว้มาก
- ง. ถูกทุกข้อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง มาตราสะกดแม่กด, แม่กน คำที่ประวิสรรชนีย์

และคำที่ไม่ประวิสรราชย์

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

ถ้านักเรียนอ่าน เขียน และบอกความหมายของคำศัพท์ได้ดี จะช่วยให้การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. เมื่อกำหนดค่าที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กนและแม่กดให้ นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้อง

6. เมื่อกำหนดคำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ให้ นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้อง

๒๔
เนอทา

1. คำในมาตราตัวสะกดแม่กน คือ คำที่มี ญ ณ น ร ล เป็นตัวสะกด เวลาอ่านจะอ่านออกเสียงเหมือน น สะกด เช่น กาสกร เจริญ และน้ำตาล เป็นต้น

2. ค่าในมาตราตัวสะกดแม่กด คือ คำที่มีตัว จ ช ต ติ ตร ฌ ถ ท ธ ศษ ส เป็นตัวสะกด เวลาจะอ่านออกเสียงเหมือน ต สะกด เช่น ประเทศ ประสุมิพัฒนา และวิญญู เป็นต้น

3. คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่มีสระ -ะ เวลาอ่านจะอ่านออกเสียง "อะ" เต็มเสียง เช่น กระทรวง สะพาน พระทัย และสะดวก เป็นต้น

4. คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คือคำที่ไม่มีสระ -ะ เวลาอ่านจะอ่านออกเสียง "อะ" แต่ออกเสียง "อะ" ได้แค่ครึ่งเสียง เช่น ราชโอรส ฝรั่งเศษ วิทยุ เกษตร และทหาร เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ทบทวนถึงวิธีการเรียนและวิธีการประเมินผล
2. แจกดอกไม้ให้นักเรียนกลุ่มละ 4 ดอก ให้แต่ละคนเลือกคนละดอกจากนั้นให้แยกย้ายกันหาเพื่อนที่มีดอกไม้ลักษณะเดียวกัน ซึ่งจะมีทั้งหมด 4 หมู่ หมู่ละ 7 คน คือ

- หมู่คำที่สะกดด้วยมาตราแม่กน เช่น กุญชร น้ำตาล กาสกร บุคคล ศาลเจ้า เจริญ

และการเงิน

- หมู่คำที่สะกดด้วยมาตราแม่กด เช่น นิวัติ พัดพา พายุภัย ทรายาง ไกรส ถึงกฤษ

และเสด็จ

- คำที่ประวิสรรชนีย์ เช่น มะพร้าว พระทัย ตะโกน มะกรูด มะลิ มะนาว

และสะพาน

- คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น หฤทัย พญาไท มลายู โทรเลข โทรศัพท์ กตเวที

และคมนาคม

3. เมื่อแต่ละหมู่หาสมาชิกครบแล้ว ให้ร่วมกันสังเกตถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละหมู่ขึ้น

4. ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์ในการเรียน ดังนี้ คือ

- นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน และแม่กดได้

- นักเรียนสามารถอ่าน เขียนคำที่มีคำที่มีสระ--ะ และไม่มีสระ--ะ แต่ออกเสียง

"อะ" ได้

ขั้นสอน

1. ให้แต่ละหมู่ศึกษากลุ่มคำที่ตนได้รับ โดย

1.1 อ่านข้อความในกรอบความรู้ในบัตรเนื้อหา ให้เข้าใจ

1.2 ค้นหาคำที่ได้ศึกษาจากหนังสือเรียน และหนังสือประกอบอื่น ๆ ให้ได้มากที่สุด

อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 20 คำ แล้วเขียนลงในสมุด

1.3 อ่านคำที่ช่วยกันค้นหาได้พร้อม ๆ กันทั้งหมู่ ถ้าเพื่อนอ่านไม่ได้ให้ช่วยแนะนำจน

เข้าใจทุกคน

1.4 ให้แต่ละคนแยกย้ายกลับเข้ากลุ่มเดิมของตน

2. แต่ละคนนำความรู้ที่ได้ มาอภิปรายกับเพื่อนในกลุ่มเดิมจนเข้าใจตรงกันทุกเนื้อหา

3. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกที่ครูแจกให้
4. ครูแจกบัตรเฉลย ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบแก้ไขจนเป็นที่เข้าใจ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปเกี่ยวกับคำในมาตราสะกดแม่กด และแม่กน คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จนเป็นที่เข้าใจตรงกันทุกคน

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนแข่งขันเล่นเกม"เก็บดอกไม้" ดังนี้

1. นำดอกไม้ไปติดไว้บนกระดาน
2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมากลุ่มละ 1 คน เพื่อเก็บดอกไม้
3. ครูแจ้งชนิดของดอกไม้ที่ต้องการให้นักเรียนเก็บ เช่น "คำที่ประวิสรรชนีย์" และกำหนดเวลาในการเก็บครั้งละ 30 วินาที
4. ให้สัญญาณเริ่มเล่น ตัวแทนของแต่ละกลุ่มจะวิ่งไปเก็บดอกไม้ที่ถูกกำหนดให้ได้มากที่สุด
5. เมื่อหมดเวลา นำดอกไม้มาให้ครูและเพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกในการแข่งขันแต่ละรอบจนครบทุกคน โดยคิดคะแนนจากจำนวนดอกไม้ที่เก็บได้ถูกต้องจากมากที่สุดไปหาน้อย เป็น 25, 20, 15 และ 10 ตามลำดับ

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการตัดสินและติดผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. หนังสือประกอบอื่น ๆ
3. บัตรเนื้อหา
4. แบบฝึก
5. เกม"เก็บดอกไม้"

บัตรคำ

คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน

คำที่มี ญ ณ น ร ล เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือน น สะกด
เป็นคำในมาตราแม่กน เช่น

กฤษ	อ่านว่า	กน - ชอน
น้ำตาล	อ่านว่า	น้ำ - ตาน
สำคัญ	อ่านว่า	สำ - คัน
คุณค่า	อ่านว่า	คุณ - ค่า
มูลฐาน	อ่านว่า	มุน - ถาน

คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กต

คำที่มี จ ช ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ฑ ฒ ษ เป็นตัวสะกด
อ่านออกเสียงเหมือน ต สะกด เป็นคำในมาตราแม่กต เช่น

ราชโอรส	อ่านว่า	ราต - ชะ - โอ - รต
ประเทศชาติ	อ่านว่า	ประ - เทต - ชาต
พัฒนา	อ่านว่า	พัต - ทะ - นา
พระเนตร	อ่านว่า	พระ - เนต
รถไฟ	อ่านว่า	รต - ไฟ

คำที่ประวิสรรชนีย์

คือคำที่มีสระ -ะ เวลาอ่านจะออกเสียงอะเต็มเสียง เช่น

สะพาน	อ่านว่า	สะ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - พาน
พระทัย	อ่านว่า	พระ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - ไท
ทะเบียน	อ่านว่า	ทะ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - เปียน
สะดวก	อ่านว่า	สะ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - ดวก
กระแส	อ่านว่า	กระ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - แส
ประดับ	อ่านว่า	ประ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - ดับ

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์

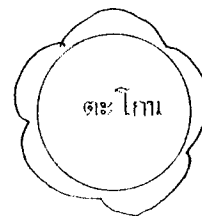
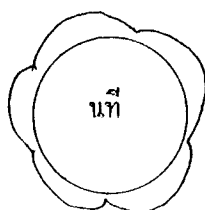
คือ คำที่ไม่มีสระ-ะ แต่เวลาอ่านจะออกเสียง "อะ" แต่ออกเสียง "อะ" ได้แค่ครึ่งเสียง เช่น

ราชการ	อ่านว่า	ราช - สะ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - กาน
เสด็จ	อ่านว่า	สละ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - เด็จ
โทรเลข	อ่านว่า	โท - ระ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - เลข
มลาย	อ่านว่า	มะ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - ลาย
พญาไท	อ่านว่า	พะ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - ยา - ไท
นที	อ่านว่า	นะ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - ที

เกม"เก็บดอกไม้"

ดอกไม้ 1 กระดาษตัดเป็นรูปดอกไม้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 นิ้ว ตรงกลางส่วนที่เป็น
เกสรเขียนคำชนิดต่าง ๆ จำนวน 35 คำ ดังนี้ คือ

กระทรวง มะพร้าว มะกรูด มะนาว ตะกร้า ตะเกียง ทะเบียน พระทัย
พาณิชย์ รถราง นิวติ พัดเขา ไอรส อังกฤษ เสด็จ ราชธานี รัตนโกสินทร์
ประดิษฐาน อยุธยา กุญชร กาสร บุคคล ศาลเจ้า เจริญ การเงิน นที พุทธิย
พญาไท มลายู โทรเลข โทรศัพท์ กตเวที คมกาศม สะพาน และตะโกน เช่น

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง คำอักษรควบแท้, ไม่แท้ คำย่อและอักษรย่อ

แผนการสอนที่ 9 (ฝึกหลักภาษา)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

ถ้านักเรียนอ่าน เขียน และบอกความหมายของคำศัพท์ได้ดี จะช่วยให้การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

7. เมื่อกำหนดคำอักษรควบแท้และควบ ไม่แท้ให้ นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้อง
8. เมื่อกำหนดคำให้ นักเรียนสามารถเขียนคำย่อหรืออักษรย่อได้
9. เมื่อกำหนดคำย่อหรืออักษรย่อให้ นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำเต็มได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำอักษรควบแท้ เป็นคำที่มีพยัญชนะ 2 ตัว ร่วมสระเดียวกัน และออกเสียงพยัญชนะร่วมกันทั้งสองตัว เช่น กลิ่น ควาย ปลา เป็นต้น

2. คำอักษรควบไม่แท้ เป็นคำที่มีพยัญชนะ 2 ตัวร่วมสระเดียวกัน แต่ออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าเพียงตัวเดียว เช่น จริง สร้าง สร้อย เสร้า สรวล หรือคำที่มี ทร เวลาอ่านจะเปลี่ยนเป็นเสียง ช เช่น กระทรวง พุทรา โทรม ทรงทราบ ทรวดทรง เป็นต้น

3. คำย่อ เป็นคำที่เขียนย่อให้สั้นลง โดยใช้เครื่องหมายไปยาลน้อย (๙) เขียนไว้ด้านหลังคำย่อใช้ย่อคำที่รู้จักกันทั่วไป แต่เวลาคำต้องอ่านเต็มคำ เช่น กรุงเทพฯ อ่านว่า กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

4. อักษรย่อ เป็นการนำอักษรตัวหน้าของคำบางคำมาเขียนย่อ ซึ่งเป็นคำที่เรารู้จักดีและใช้ประจำ เช่น พุทธศักราช เขียนย่อว่า พ.ศ. แต่เวลาคำต้องอ่านเต็มคำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม และร่วมกันสนทนาวงวิธีการเรียนและการประเมินผล
2. ทบทวนและนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนเล่นเกม"เก็บดอกไม้" ดังนี้
 - 2.1 นำดอกไม้ไปติดไว้บนกระดานดำ
 - 2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมากลุ่มละ 1 คน เพื่อเก็บดอกไม้
 - 2.3 ครูจะบอกชื่อดอกไม้ที่ต้องการให้เก็บว่าเป็นดอกไม้ชื่อใด เช่น คำยอ และกำหนดเวลาในการเล่น ครั้งละ 20 วินาที
 - 2.4 ให้สัญญาณเริ่มเล่น ตัวแทนของแต่ละกลุ่มจะวิ่งไปเก็บดอกไม้ให้ได้มากที่สุด
 - 2.5 ให้สัญญาณหมดเวลา ผู้เล่นนำดอกไม้มาส่ง แล้วให้เพื่อนช่วยกันตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ และบันทึกคะแนนเก็บไว้จนครบทุกคน กลุ่มใดได้ดอกไม้มากที่สุด เป็นผู้ชนะ
3. แจ้งจุดประสงค์ในการเรียนแก่นักเรียน ดังนี้

- เมื่อกำหนดคำอักษรควบแท้ และควบไม่แท้ให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
- เมื่อกำหนดคำให้ นักเรียนสามารถเขียนคำย่อหรืออักษรย่อได้
- เมื่อกำหนดคำย่อหรืออักษรย่อให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนคำเต็มได้

ถูกต้อง

ขั้นสอน

1. ให้สมาชิกในกลุ่มเลือกหัวข้อที่สนใจ คนละ 1 หัวข้อ ดังนี้
 - คำอักษรควบแท้ - คำอักษรควบไม่แท้
 - คำย่อ - อักษรย่อ
2. จากนั้นให้แยกกลุ่มไปศึกษาเรื่องที่ตนสนใจกับเพื่อนที่มาจากกลุ่มอื่น ๆ โดย
 - 2.1 อ่านข้อความในกรอบความรู้ในกรอบเนื้อหาซึ่งเป็นกฎทางภาษา
 - 2.2 ค้นหาคำที่มีกฎนั้นในหนังสือเรียนและหนังสือประกอบอื่นๆ แล้วเขียนลงในสมุด
 - 2.3 อ่านคำเหล่านั้นพร้อม ๆ กัน จนเข้าใจตรงกันทุกคน
 - 2.4 ให้แต่ละคนแยกย้ายกลับไปเข้ากลุ่มเดิมของตน

3. ให้แต่ละคนนำความรู้ที่ตนไปศึกษา มาอธิบายให้กับเพื่อนในกลุ่มของตนจนเป็นที่เข้าใจทุกเนื้อหาและทุกคน ถ้ามีคนไม่เข้าใจเพื่อน ๆ ในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือจนเข้าใจ
4. นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัดที่ครูกำหนดให้
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดและตรวจสอบแก้ไขจนเป็นที่เข้าใจ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปเกี่ยวกับการอ่าน และเขียนคำควบแท้ คำควบไม่แท้ คำย่อ และอักษรย่อจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ แต่ละคนแต่งทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

การประเมินผล

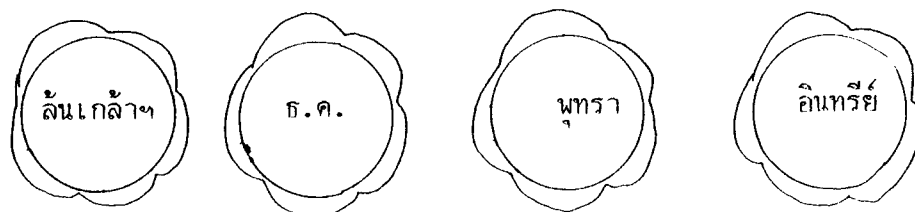
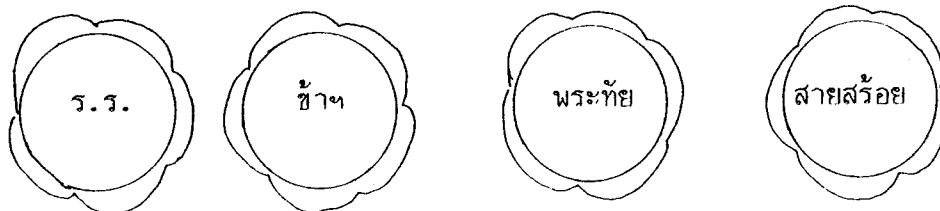
ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคล และคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการตัดสิน และตัดสินไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. หนังสือประกอบอื่น ๆ
3. เกม"เก็บดอกไม้"
4. บัตรเนื้อหา
5. แบบฝึก
6. แบบฝึกหัด

เกม"เก็บดอกไม้"

ดอกไม้ । กระดาษตัดเป็นรูปดอกไม้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 นิ้ว ตรงกลางส่วนที่เห็น
 เกสรเขียนคำชนิดต่าง ๆ ซึ่งนำมาจากชั่วโมงก่อน 35 คำ และสร้างเพิ่มเติมใหม่อีก ดังนี้ คือ
 ร.ร. กม. ก.พ. ช.ม. น. ธ.ค. กทม. ชก. ข้าฯ กรุงเทพฯ ทูลเกล้าฯ
 สมเด็จพระเทพฯ เมืองนนท์ฯ ล้นเกล้าฯ สายสรว้อย ปลายทราย พุทรา ก่อสร้าง สรรเสริญ
 สร้างสรรค์ อินทรีย์ รถแทรกเตอร์ เจ้ากรม กระแส พระทัย เช่น

บัตรเนื้หา

คำอักษรควบไม่แท้

คำอักษรควบไม่แท้ เป็นคำที่มีพยัญชนะ 2 ตัวร่วมสระเดียวกัน แต่ออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าเพียงตัวเดียว เช่น จริง สร้าง เสร้า แสร้ง สรวล หรือ คำที่มี ทร เวลาอ่านจะเปลี่ยนเป็นเสียง ซ เช่น กระทรวง พุทรา เป็นต้น

คำอักษรควบแท้

คำอักษรควบแท้ เป็นคำที่มีพยัญชนะ 2 ตัว ร่วมสระเดียวกัน และออกเสียงพยัญชนะพร้อมกันทั้ง 2 ตัว เช่น กลิ่น พร้อม ปราบฏ ปลายกราย ปลดหนี้ พร้อมเพรียง ไพรหณีย์ แฉวง และตรอมตรม เป็นต้น

คำย่อ

คำย่อ เป็นคำที่เขียนย่อให้สั้นลง โดยใช้เครื่องหมาย ไปยาลน้อย (๗) เขียนไว้ด้านหลัง คำย่อใช้ย่อคำที่รู้จักกันทั่วไป แต่เวลาอ่านต้องอ่านเต็มคำ

เช่น	กรุงเทพฯ	อ่านว่า	กรุงเทพมหานคร
	โปรดเกล้าฯ	อ่านว่า	โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
	ล้นเกล้าฯ	อ่านว่า	ล้นเกล้าล้นกระหม่อม
	ข้า	อ่านว่า	ข้าพเจ้า
	อุบลฯ	อ่านว่า	อุบลราชธานี
	เมืองนนท์	อ่านว่า	เมืองนนทบุรี

อักษรย่อ

อักษรย่อ เป็นการนำอักษรตัวหน้าของคำบางคำมาเขียนย่อ ซึ่งเป็นคำที่เรารู้จักดีและใช้ประจำ เวลาอ่านจะไม่อ่านอักษรย่อ แต่ให้อ่านคำเต็ม

เช่น	กก.	อ่านว่า	กิโลกรัม
	กทม.	อ่านว่า	กรุงเทพมหานคร
	ร.ร.	อ่านว่า	โรงเรียน
	ส.ส.	อ่านว่า	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
	มี.ค.	อ่านว่า	มีนาคม
	พ.ศ.	อ่านว่า	พุทธศักราช

แบบฝึกหัด

คำที่แจ้ง ให้เขียนเครื่องหมาย x ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- ข้อใดเป็นคำอักษรควบไม่แท้
 - ก. พระทัย
 - ข. เจ้ากรม
 - ค. พร้อมเพรียง
 - ง. สร้างสรรค์
- ข้อใดเป็นคำอักษรควบแท้
 - ก. ก่อสร้าง
 - ข. ทรงทราบ
 - ค. กราบพระ
 - ง. ไม่มีข้อถูก
- คำใดไม่เข้าพวก
 - ก. หาดทราย
 - ข. ทรัพย์สิน
 - ค. รถแทรกเตอร์
 - ง. แทรกซึม
- "ทรง" อ่านว่าอย่างไร
 - ก. ทะ (ออกเสียงอะกึ่งเสียง) - รง
 - ข. ทะ (ออกเสียงอะเต็มเสียง) - รง
 - ค. ทรง
 - ง. ซง

5. "ชุด - โชม" เขียนได้อย่างไร

- ก. ทชุดโชร่ม
- ข. ชุดโชร่ม
- ค. ชุดโชม
- ง. ทชุดโชม

6. "พ.ศ." อ่านว่าอย่างไร

- ก. พอ-สอ
- ข. พอ-จุต-สอ-จุต
- ค. พุด-ทะ-สัท-กะ-หรวด
- ง. ถูกทุกข้อ

7. "กรุงเทพมหานคร" เขียนเป็น
คำย่อได้อย่างไร

- ก. กรุงเทพฯ
- ข. กทม.
- ค. กท.
- ง. ไม่มีข้อถูก

8. "กุมภาพันธ์" เขียนเป็นอักษรย่อได้อย่างไร

- ก. กุมภาพันธ์
- ข. กพ.
- ค. ก.พ.
- ง. ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดผิด

- ก. ล้นเกล้าฯ อ่านว่า ล้นเกล้าล้นกระหม่อม
- ข. กก. อ่านว่า กิโโลกรัม
- ค. กก. เป็นคำย่อ ของ กิโโลกรัม
- ง. กก. เป็นอักษรย่อของ กิโโลกรัม

10. ข้อใดไม่เข้าพวก

- ก. กทม.
- ข. ชม.
- ค. ชก.
- ง. กก.

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง ประโยชน์คำสั่งและประโยคแสดงความต้องการ

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

•

•

•

●

●

●

●

●

●

●

คำว่า นะ ละนะ ค่ะท้ายประโยค จะใช้ในการพูดเท่านั้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม สันทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล
2. นำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนเล่นเกม "สลับร่างสร้างประโยค" ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้
 - 2.1 ให้นักเรียนเลือกตัวแทนออกมาเล่นเกมกลุ่มละ 1 คน
 - 2.2 แจกบัตรคำให้คนละ 1 บัตร แล้วยืนเข้าแถวหน้ากระดานแสดงบัตรคำให้เพื่อน

อ่าน

- 2.3 ให้ผู้เล่นแต่ละคนสลับที่กันเพื่อเรียงให้เป็นประโยค แล้วอ่านให้ได้ใจความในเวลา 1 นาที เช่น "ฉันอยากเล่นเกมกับเพื่อนจัง" ครูเขียนประโยคที่ได้ไว้บนกระดาน
- 2.4 ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันออกมาเล่นเช่นเดิมอีก 2-3 รอบ
3. ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันตั้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ดังนี้
 - บอกลักษณะของประโยคคำสั่งและประโยคแสดงความต้องการได้
 - แต่งประโยคคำสั่งและประโยคแสดงความต้องการได้

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาเนื้อหาในหนังสือเรียนเรื่อง "ประโยคคำสั่ง และประโยคแสดงความต้องการ" หน้า 68-70 โดยใช้เวลา 5 นาที
2. ให้นักเรียนเขียนบอกลักษณะของประโยคคำสั่งและประโยคแสดงความต้องการ ลงในกระดาษที่ครูแจกให้กลุ่มละ 1 แผ่น ถ้าเขียนบอกลักษณะถูกต้องข้อละ 2 คะแนน หากตอบผิดได้ 0 คะแนน
3. ให้นักเรียนทายลักษณะของประโยค โดยกำหนดเวลาให้ 5 นาที และชี้แจงวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 ครูติดแถบประโยคจำนวน 10 ชุด ไว้บนกระดานดำ ดังนี้

1. แรกกลับไป (คำสั่ง)
2. หนูอยากให้อ่านไปหาหม้ออีกนะ (แสดงความต้องการ)
3. ฟ้าต้องการดินสอเหมือนเธอนะ (แสดงความต้องการ)
4. อ้ายยกมือข้ามหัวเพื่อนเลย (คำสั่ง)

5. เกลียวเข้าไบนะ (คำสั่ง)
6. อย่าทำหน้าไม่เข้าใจอย่างนี้สิ (คำสั่ง)
7. ฉันอยากเจอเธอนะ (แสดงความต้องการ)
8. นัยต้องขยันเรียนนะ (คำสั่ง)
9. ตัวอยากได้น้อง (แสดงความต้องการ)
10. ฉันต้องการให้เธอมีความสุขนะ (แสดงความต้องการ)

3.2 ให้นักเรียนเขียนบอกลักษณะของประโยคลงในกระดาษที่ครูแจกให้ กลุ่มละ 1 แผ่น ถ้าเขียนบอกลักษณะประโยคถูกต้องข้อละ 2 คะแนน ถ้าตอบผิดไม่ได้คะแนน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมทายประโยค ดังนี้

4.1 แต่ละกลุ่มจับสลากลำดับที่ในการเล่นเกม กลุ่มที่ได้ลำดับที่ 1 จะได้เริ่มเล่นก่อน โดยให้ทายประโยคจากแถบประโยค ซึ่งผู้เล่นมีสิทธิ์ขอคำใดก็ได้ในประโยคได้หนึ่งคำ ถ้าทายไม่ได้หรือทายไม่ถูกต้องก็ให้กลุ่มถัดไปเป็นผู้เล่นจนมีผู้ทายถูก

4.2 เมื่อมีผู้ทายถูกจะได้คะแนน 20 , 10 และ 5 ตามลำดับที่การทาย เช่น ถ้ากลุ่มแรกทายถูกจะได้ 20 คะแนน แต่ถ้าทายไม่ถูกต้องก็ให้กลุ่มที่ได้ลำดับที่ 2 ทาย ถ้าทายถูกต้องจะได้ 20 คะแนน แต่ถ้าไม่แน่ใจก็สามารถขอคำในประโยค ได้อีกหนึ่งคำและถ้าสามารถทายถูกก็จะได้ 10 คะแนน ถ้าทายไม่ถูกต้องก็ต้องโอนให้กลุ่มถัดไปเป็นผู้เล่นเป็นดังนี้เรื่อยไป

4.3 ในการทายประโยคจะต้องบอกด้วยว่าประโยคดังกล่าวเป็นประโยคชนิดใด เช่น หนูอยากกินขนม เป็นประโยคแสดงความต้องการ เป็นต้น

4.4 ให้แต่ละกลุ่มแข่งขันกันแต่งประโยคทั้งสองชนิดให้ได้มากที่สุดลงในกระดาษที่ครูแจกให้ ภายในเวลา 5 นาที

4.5 เมื่อหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มอ่านประโยคที่แต่งให้เพื่อนในห้องฟัง นักเรียนช่วยกันตรวจสอบและให้คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปเนื้อหาในบทเรียน เกี่ยวกับลักษณะของประโยคคำสั่งและประโยคแสดงความต้องการ ครูคอยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ แล้วให้รวบรวมงานของแต่ละกลุ่มส่งครู เพื่อตรวจและให้คะแนนต่อไป

การประเมินผล

ประเมินจากการสังเกตเป็นรายบุคคล และดูคะแนนรวมทั้งกลุ่ม ถ้าคะแนนของกลุ่มเกินเกณฑ์ในการตัดสินและติดผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เกม"สลับร่างสร้างประโยค" ซึ่งมีบัตรคำทั้งหมด 4 ชุด ดังนี้ คือ

ฉัน อยาก เล่น เกม กับ เพื่อน จัง

เธอ ส่ง หมวก มา ให้ พ่อเลย สิ

เธอ ก็ มา เล่น ด้วย กัน สิ

พ่อ ต้องการ ให้ ฉัน เรียน หนังสือ เก่ง
3. แถบประโยค จำนวน 10 ชุด ดังนี้
 1. เธอกลับไปสิ (คำสั่ง)
 2. หนูอยากให้พ่อไปหาหมออีกนะ (แสดงความต้องการ)
 3. จำต้องการเดินเหมือนเธอนะ (แสดงความต้องการ)
 4. อย่ายกมือข้ามหัวเพื่อนสิ (คำสั่ง)
 5. เธออย่าเข้าไปนะ (คำสั่ง)
 6. อย่าทำหน้าไม่เข้าใจอย่างนี้สิ (คำสั่ง)
 7. ฉันอยากเจอเธอนะ (แสดงความต้องการ)
 8. หนูต้องขยันเรียนนะ (คำสั่ง)
 9. ตัวอยากรได้น้อง (แสดงความต้องการ)
 10. ฉันต้องการให้เธอมีความสุขนะ (แสดงความต้องการ)

4. เกมทายประโยค แยกประโยคจำนวน 5 ชุด ดังนี้

หนู	อยาก	กิน	ขนม
-----	------	-----	-----

ประโยคแสดงความต้องการ

อย่า	เข้า	ไป	นะ
------	------	----	----

ประโยคคำสั่ง

เธอ	วิ่ง	เร็ว ๆ	หน่อยนะ
-----	------	--------	---------

ประโยคคำสั่ง

ฉัน	ต้องการ	กระเป๋า	สีแดง
-----	---------	---------	-------

ประโยคแสดงความต้องการ

จง	หัด	เขียน	หนังสือ
----	-----	-------	---------

ประโยคคำสั่ง

แบบฝึกหัด

ตอนที่ 1 ให้ออกลักษณะของประโยคต่อไปนี้

ตัวอย่าง นัยต้องขยันเรียนนะ ประโยคคำสั่ง

1. เธอเดินเบา ๆ สิ _____
2. ฉันอยากมีเงินเยอะ ๆ _____
3. วิดาอยากนายเรือ _____
4. คุณจงทำตามที่ฉันบอกก็แล้วกัน _____
5. สมชายส่งสมุดมาให้ครูชิ _____

ตอนที่ 2 ให้แต่งประโยคคำสั่งจากคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

จดหมาย	อาคาร	ค้นหา	ท่องเที่ยว	ลวด
--------	-------	-------	------------	-----

ตอนที่ 3 ให้แต่งประโยคแสดงความต้องการจากคำที่กำหนดให้

เสียงใหม่	โทรทัศน์	สะดวกสบาย	คอมพิวเตอร์	อุโมงค์
-----------	----------	-----------	-------------	---------

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง คำราชาศัพท์

แผนการสอนที่ 11 (ฝึกการใช้ภาษา)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การพูดจา หรือการใช้ภาษาด้วยคำในภาษาไทย มีการใช้แตกต่างกันไปตามฐานะของบุคคล และในโอกาสต่าง ๆ ผู้ใช้ภาษาไทยในการพูดหรือการเขียน จึงควรมีความรู้ และรู้จักใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลที่เราพูดด้วยหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

11. เมื่อกำหนดคำราชาศัพท์ให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และบอกความหมายได้

เนื้อหา

คำราชาศัพท์ เป็นคำที่ใช้สำหรับบุคคลที่มีฐานะต่าง ๆ กัน เช่น พระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ พระสงฆ์ คนทั่วไป เป็นต้น

คำราชาศัพท์ถือว่าเป็นคำสุภาพ ไพเราะ และเห็นวัฒนธรรมทางภาษา ได้แก่

ประสูติ	หมายถึง	เกิด
ทรงทราบ	หมายถึง	รู้
สิ้นพระชนม์	หมายถึง	ตาย
พระตำหนัก	หมายถึง	เรือนของเจ้านาย
พระบรมมหาราชวัง	หมายถึง	ที่อยู่ของพระมหากษัตริย์
พระราชโอรส	หมายถึง	บุตรชาย
พระเมตตา	หมายถึง	เมตตา
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ	หมายถึง	มีความกรุณาให้
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ	หมายถึง	คำบอกพระประยูรญาติของพระมหากษัตริย์
กรมพระ	หมายถึง	อิสริยยศของพระประยูรญาติ

สมเด็จพระบรมชนกนาถ	หมายถึง	บิดาซึ่งเป็นพระมหากษัตริย์
เสด็จนิวัติ	หมายถึง	กลับมา
พระราชประสงค์	หมายถึง	ความต้องการ
กระแสพระราชดำรัส	หมายถึง	คำพูด
พระทัย	หมายถึง	ใจ
พระหัตถ์	หมายถึง	กาย
เทพพระนิพนธ์	หมายถึง	หนังสือที่แต่งขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสแกน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม สันทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล
2. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำที่ครูนำมาติดไว้บนกระดาน ครูอธิบายให้นักเรียนรู้ว่า ในชั่วโมงต่อไปนี้จะเรียนเกี่ยวกับคำชนิดหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะตรงกับคำที่ครูบอกว่า "ใช่" ให้นักเรียนทายคำที่มีลักษณะดังกล่าวว่าเป็นคำชนิดใด โดยให้ตอบในใจ ดังนี้

ใช่	ไม่ใช่
เสด็จ	สื่อสาร
พระตำหนัก	กิจการ
ประสูติ	ประดับ
นิวัติ	ศัตรู
ทรงทราบ	ทรุดโทรม

3. ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนอีกครั้ง โดยชูบัตรคำแล้วให้นักเรียนบอกว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" ตามลำดับดังนี้

พระตำหนัก	ใช่
พระหัตถ์	ใช่
กตเวที	ไม่ใช่
พระเมตตา	ใช่
มลาย	ไม่ใช่

หฤทัย	ไม่ใช่
พระราชหฤทัย	ใช่
กุญชร	ไม่ใช่
กระแสนพระราชดำรัส	ใช่
บาทพระนิพนธ์	ใช่

4. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่า กลุ่มคำที่ถูกรวมมาและแยกว่า "ใช่" เป็นคำชนิดใด แล้วเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกและนำเสนอ

5. ครูเฉลยและตรวจสอบคำตอบของแต่ละกลุ่ม

6. ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งจุดประสงค์ในการเรียน ดังนี้ คือ

เมื่อกำหนดคำราชาศัพท์ให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และบอกความหมายได้

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนศึกษาคำราชาศัพท์จากความรู้ทางภาษาในบทเรียน

2. จากนั้นให้ช่วยกันสรุปลักษณะของคำราชาศัพท์ โดยครูคอยเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาประโยคที่มีคำราชาศัพท์ในบทเรียน ลงในสมุดและขีดเส้นใต้คำราชาศัพท์นั้น

4. เมื่อหมดเวลา ให้ส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง พร้อมกับให้เพื่อนในกลุ่มเปลี่ยนกันบอกความหมายของคำนั้น ถ้าเลือกประโยคมาถูกต้องได้ประโยคละ 2 คะแนน และถ้าบอกความหมายของคำราชาศัพท์ถูก จะได้อีก 1 คะแนน และถ้านักเรียนสามารถบอกกฎทางภาษาของคำราชาศัพท์นั้นได้อีก ก็จะได้คะแนนเพิ่มอีกข้อละ 1 คะแนน เช่น

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินเป็นเจ้ากรมรถไฟ

(2 คะแนน)

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ หมายถึง มีความกรุณาให้ (1 คะแนน)

คำว่า "ทรง" เป็นคำอักษรควบไม่แท้ (1 คะแนน)

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นคำย่อ (1 คะแนน) เป็นต้น

5. ให้ทุกกลุ่มสรุปคะแนนที่ได้และนำผลงานของตน ไปติดไว้หน้าป้ายนิเทศ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านบัตรคำ "คำราชาศัพท์" ที่เรียนผ่านมา และช่วยกันบอกความหมายพร้อมกับคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดลงในสมุด

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดในหนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ข้อ 18, 19 ในหน้า 49-50 ครูตรวจให้คะแนนและประกาศผลต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและตรวจแบบฝึกหัด นำมาคิดเป็นคะแนนกลุ่มและตัดสินผลติดไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
3. หนังสือแบบฝึกหัด วิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่

แผนการสอนที่ 12 (ฝึกการใช้ภาษา)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ จะต้องใช้ภาษาที่สุภาพและแสดงถึงความเคารพนับถือ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่โดย

- ถูกรูปแบบ
- ใช้ภาษาได้ถูกต้อง
- ลำดับใจความได้เหมาะสม

เนื้อหา

การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่

การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ที่เราเคารพนับถือ ได้แก่ บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง และป้า เป็นต้น จะต้องทำดังนี้ คือ

1. มีรายละเอียดต่าง ๆ ครบถ้วน ได้แก่ ที่อยู่ของผู้เขียน วันเดือนปีที่เขียน คำขึ้นต้น เนื้อความในจดหมาย คำลงท้าย และชื่อของผู้เขียน ตามลำดับ
2. ใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยจะต้องใช้ภาษาที่สุภาพ และแสดงถึงความเคารพ เช่น

คำขึ้นต้น จะใช้คำว่า กราบเท้า ที่เคารพ

คำลงท้าย จะใช้คำว่า ด้วยความเคารพอย่างสูง

3. ลำดับใจความได้เหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ร่วมกันสนทนาดังวิธีการเรียนและวิธีการประเมินผล
2. นำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนเล่นเกม"ภาพปริศนา" ดังนี้
 - 2.1 นำแผ่นป้าย"ภาพปริศนา" มาติดไว้บนกระดานดำ
 - 2.2 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาจับสลากลำดับที่ในการเล่น อธิบายกติกาให้นักเรียนฟัง

ขั้นนี้

- ให้ทายว่าเป็นภาพอะไร
- ถ้าสงสัยต้องถามด้วยประโยคคำถาม "ใช่"หรือ"ไม่ใช่"
- ในแต่ละรอบจะถามได้เพียง 1 คำถาม และให้ทาย ถ้าทายไม่ได้ก็จะให้กลุ่มถัดไปเล่น เป็นต้นเรื่อยไป

2.3 ครูบอกคำใบ้ คือ"ผ่านมือหลายคน" แล้วให้สัญญาณเริ่มเล่น ให้กลุ่มที่ได้เริ่มก่อนไปเลือกเปิดแผ่นป้าย 1 แผ่นป้าย เมื่อเห็นภาพแล้วจะทายเลยก็ได้ หรือถ้าไม่แน่ใจให้ถามได้ 1 คำถาม แล้วจึงทาย ถ้าทายไม่ได้ก็ต้องให้กลุ่มถัดไปเป็นผู้ทาย และเลือกเปิดแผ่นป้ายทำดังนี้ไปเรื่อย ๆ จนมีผู้ทายถูกว่าเป็น "จุดหมาย" ก็จะถือว่ากลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ

- 2.4 ครูและนักเรียนร่วมกันตั้งจุดประสงค์ในการเรียน เช่น
 - เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถเขียนเจตหมายถึงญาติผู้ใหญ่โดย

- ถูกรูปแบบ
- ใช้ภาษาได้ถูกต้อง
- ลำดับใจความได้เหมาะสม

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเจตหมายถึงญาติผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นเจตหมายที่ ด.ช.วิชา เขียนเรียน เขียนถึงคุณป้า ในหนังสือเรียนภาษาไทย บทที่ 3 หน้า 72-73

2. จากนั้นให้ช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การเขียนเจตหมายจากการซักถามของครู เช่น
 - เป็นเจตหมายประเภทใด
 - เขียนถึงใคร
 - ใครเป็นคนเขียน
 - เขียนขึ้นที่ใด เมื่อไหร่ และเรื่องอะไร

3. ให้นักเรียนอ่านเนื้อหา "การเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่" ในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย
ชั้นป.4 หน้า 71-72

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการเขียนจดหมาย ในประเด็นต่อไปนี้

- รูปแบบของจดหมาย
- การใช้ภาษา
- การลำดับใจความ

5. จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ตามข้อสรุปของห้อง โดยให้นักเรียนเป็นผู้บอกข้อความ ครูช่วยเขียนลงบนกระดาน

6. เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ช่วยกันอ่านทบทวนและปรับปรุงแก้ไข

สรุป

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ ครูช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นวัดผล

ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัดในเวลาที่กำหนด แล้วนำเสนอครูเพื่อตรวจและประเมินผลต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและกลุ่ม และตรวจแบบฝึกหัดการเขียนจดหมายถึงญาติผู้ใหญ่ แล้วตัดสินจากคะแนนการเขียนเป็นกลุ่ม พร้อมกับประกาศผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เกม "ภาพปริศนา" ซึ่งเป็นภาพดังนี้ คือ

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงคุณลุง ที่อยู่ต่างจังหวัดแล้วเล่าเรื่อง "การเลือกตั้งผู้แทน" ที่จะมีขึ้นในท้องถิ่นของนักเรียนให้ท่านทราบ โดยจะต้องเขียนให้ถูกต้องตาม

- รูปแบบ
- ใช้ภาษาถูกต้อง
- มีลำดับเนื้อหาเหมาะสม

ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ คือ

เกณฑ์	คะแนน
1. ถูกรูปแบบ	5
2. ใช้ภาษาถูกต้อง	5
3. ลำดับเนื้อหาเหมาะสม	5
4. ความร่วมมือภายในกลุ่ม	5
5. อื่น ๆ เช่น เวลา สะอาด สวยงาม และเป็นระเบียบ	5
รวม	25